II

(Įstatymo galios neturintys teisės aktai)

TARPTAUTINIAIS SUSITARIMAIS ĮSTEIGTŲ ORGANŲ PRIIMTI AKTAI

Pagal tarptautinę viešąją teisę juridinę galią turi tik JT EEK tekstų originalai. Šios taisyklės statusas ir įsigaliojimo data turėtų būti tikrinami pagal paskutinę statusą nurodančio JT EEK dokumento TRANS/WP.29/343 versiją, kurią galima rasti: http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocstts.html

Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (JT EEK) taisyklė Nr. 116 „Vienodi techniniai nurodymai dėl variklinių transporto priemonių apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo“

Įtrauktas visas galiojantis tekstas iki:

Taisyklės pradinės versijos 3 papildymo. Įsigaliojimo data: 2011 m. birželio 23 d.

TURINYS

TAISYKLĖ

1. Taikymo sritis

2. Apibrėžtys: Bendrieji dalykai

3. Patvirtinimo paraiška

4. Patvirtinimas

5. I DALIS. M1 IR N1 KATEGORIJŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ PATVIRTINIMAS ATSIŽVELGIANT Į JŲ APSAUGOS NUO NETEISĖTO PASINAUDOJIMO ĮTAISUS

5.1. Sąvokų apibrėžtys

5.2. Bendrieji reikalavimai

5.3. Specialieji reikalavimai

5.4. Elektromechaniniai ir elektroniniai apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisai

6. II DALIS. TRANSPORTO PRIEMONIŲ SIGNALIZACIJOS SISTEMŲ PATVIRTINIMAS

6.1. Sąvokų apibrėžtys

6.2. Bendrieji reikalavimai

6.3. Specialieji reikalavimai

6.4. Veikimo parametrai ir bandymų sąlygos

6.5. Instrukcijos

7. III DALIS. TRANSPORTO PRIEMONIŲ PATVIRTINIMAS ATSIŽVELGIANT Į JŲ SIGNALIZACIJOS SISTEMAS

7.1. Sąvokų apibrėžtys

7.2. Bendrieji reikalavimai

7.3. Specialieji reikalavimai

7.4. Bandymų sąlygos

7.5. Instrukcijos

8. IV DALIS. IMOBILIZATORIŲ PATVIRTINIMAS IR TRANSPORTO PRIEMONIŲ PATVIRTINIMAS ATSIŽVELGIANT Į JŲ IMOBILIZATORIUS

8.1. Sąvokų apibrėžtys

8.2. Bendrieji reikalavimai

8.3. Specialieji reikalavimai

8.4. Veikimo parametrai ir bandymų sąlygos

8.5. Instrukcijos

9. Tipo pakeitimas ir patvirtinto tipo išplėtimas

10. Gamybos atitikties procedūros

11. Baudos už gamybos neatitiktį

12. Visiškai nutraukta gamyba

13. Pereinamojo laikotarpio nuostatos

14. Už patvirtinimo bandymus atsakingų technikos tarnybų ir administravimo padalinių pavadinimai bei adresai

PRIEDAI

1 priedas. Informacinis dokumentas:

1 dalis pagal Taisyklės Nr. 116 atitinkamai 5, 7 ir 8 dalis, susijusias su transporto priemonių EEK sistemos tipo patvirtinimu atsižvelgiant į apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisus

2 dalis pagal Taisyklės Nr. 116 6 dalį, susijusią su signalizacijos sistemos EEK sudedamosios dalies tipo patvirtinimu

3 dalis pagal Taisyklės Nr. 116 8 dalį, susijusią su imobilizatoriaus sistemos EEK sudedamosios dalies tipo patvirtinimu

2 priedas. Tipo patvirtinimo, patvirtinto tipo išplėtimo, atsisakymo suteikti patvirtinimą, patvirtinimo panaikinimo arba visiškai nutrauktos gamybos

1 dalis transporto priemonės atsižvelgiant į jos apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisus, tipo pagal Taisyklę Nr. 116

2 dalis signalizacijos sistemos, kaip sudedamosios dalies tipo pagal Taisyklę Nr. 116

3 dalis imobilizatoriaus, kaip sudedamosios dalies tipo pagal Taisyklę Nr. 116

3 priedas. Patvirtinimo ženklų išdėstymas

4 priedas. 1 dalis Dėvėjimosi bandymų tvarka, skirta vairo mechanizmą veikiantiems apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisams

2 dalis Bandymų tvarka, skirta vairo mechanizmą veikiantiems apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisams, turintiems sukamojo momento ribojimo įtaisą

5 priedas. (Atsarginis)

6 priedas. Atitikties pažymėjimo pavyzdys

7 priedas. Įrengimo pažymėjimo pavyzdys

8 priedas. Keleivių salono apsaugos sistemų bandymas

9 priedas. Elektromagnetinis suderinamumas

10 priedas. Mechaniniu raktu valdomo jungiklio reikalavimai

1. TAIKYMO SRITIS

Ši taisyklė taikoma:

1.1. I DALIS – M1 ir N1 ([1]) transporto kategorijų transporto priemonių tipo patvirtinimui atsižvelgiant į jos apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisus.

1.2. II DALIS – transporto priemonių signalizacijos sistemų (TPSS), skirtų neišardomai įrengti M1 kategorijos transporto priemonėse, ir tose N1 kategorijos transporto priemonėse, kurių didžiausia leidžiama masė neviršija 2 tonų, patvirtinimui ([1]).

1.3. III DALIS – M1 kategorijos transporto priemonių ir tų N1 kategorijos transporto priemonių, kurių didžiausia leidžiama masė neviršija 2 tonų, patvirtinimui atsižvelgiant į jų signalizacijos sistemą (-as) ([2]).

1.4. IV DALIS – imobilizatorių, M1 kategorijos transporto priemonių ir tų N1 kategorijos transporto priemonių, kurių didžiausia leidžiama masė neviršija 2 tonų, patvirtinimui atsižvelgiant į imobilizatorius ([2]) ([1]).

1.5. Kitų kategorijų transporto priemonėse I dalyje nurodytų įtaisų įrengti neprivaloma, bet, jei toks įtaisas yra įrengtas, jis turi atitikti visas susijusias šios taisyklės nuostatas.

1.6. Kitų kategorijų transporto priemonėse ir N1 kategorijos transporto priemonėse, kurių didžiausia masė viršija 2 tonas, II ir III dalyse nurodytų įtaisų įrengti neprivaloma, bet, jei toks įtaisas yra įrengtas, jis turi atitikti visas susijusias šios taisyklės nuostatas.

1.7. Gamintojo prašymu susitariančiosios šalys gali suteikti patvirtinimus pagal I–IV dalis kitų kategorijų transporto priemonėms ir į tokias transporto priemones įrengti skirtiems įtaisams.

1.8. Šios taisyklės taikymo metu susitariančiosios šalys turi deklaruoti, kurias taisyklės dalis jos ketina taikyti kaip privalomas savo teritorijoje kiekvienai transporto priemonių kategorijai ([3]).

2. APIBRĖŽTYS. BENDRIEJI DALYKAI

2.1. Sudedamoji dalis – įtaisas, skirtas naudoti kaip transporto priemonės dalis, kuriam taikomi šioje taisyklėje nustatyti reikalavimai ir kurio tipas gali būti patvirtintas atskirai nuo transporto priemonės, jei tokia galimybė aiškiai numatyta šioje taisyklėje;

2.2. Atskiras techninis mazgas – įtaisas, skirtas naudoti kaip transporto priemonės dalis, kuriam taikomi šioje taisyklėje nustatyti reikalavimai ir kurio tipas gali būti patvirtintas atskirai nuo transporto priemonės, tačiau tik vieno ar kelių nustatytų transporto priemonių tipų atveju, jei tokia galimybė aiškiai numatyta šioje taisyklėje;

([1]) Kaip apibrėžta Suvestinės rezoliucijos dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3) 7 priede (dokumentas TRANS/WP.29/78/Rev.1, su pakeitimais.

([2]) Taikoma tik toms transporto priemonėms, kurių elektros sistemoje naudojama 12 voltų įtampa.

([3]) Susitariančiosioms šalims rekomenduojama taikyti I ir IV dalis M1 kategorijos transporto priemonių patvirtinimui ir tik I dalį N1 kategorijos transporto priemonių patvirtinimui, o kitus reikalavimus taikyti neprivalomai. II, III ir IV dalys turėtų būti taikomos, kai tokia įranga montuojama į 1.3–1.5 punktuose nurodytų kategorijų transporto priemones.

2.3. Gamintojas – fizinis arba juridinis asmuo, patvirtinimo institucijai atsakingas už visus tipo patvirtinimo proceso aspektus ir gamybos atitikties užtikrinimą. Nebūtina, kad tas fizinis arba juridinis asmuo tiesiogiai dalyvautų visais transporto priemonės, sistemos, sudedamosios dalies ar atskiro techninio bloko, kuriems taikomas patvirtinimo procesas, gamybos etapais.

3. PATVIRTINIMO PARAIŠKA

3.1. Paraišką patvirtinti transporto priemonės arba sudedamosios dalies tipą, atsižvelgiant į šią taisyklę, teikia transporto priemonės gamintojas.

3.2. Paraiška teikiama kartu su informaciniu dokumentu, pagal 1 priedo atitinkamai 1, 2 ar 3 dalyse pateiktą pavyzdį, ir pateikiant apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaiso ir (arba) transporto priemonės signalizacijos sistemos ir (arba) imobilizatoriaus techninių charakteristikų ir montavimo kiekvienos markės ir tipo transporto priemonėse, kuriose planuojama įrengti apsaugos įtaisą ir (arba) signalizacijos sistemą ir (arba) imobilizatorių, metodo (-ų) aprašymą.

3.3. Už patvirtinimo bandymus atsakingai technikos tarnybai pateikiama (-os) tvirtinamo tipo transporto priemonė(s) ir (arba) sudedamoji (-osios) dalis (-ys).

4. PATVIRTINIMAS

4.1. Tipo patvirtinimas suteikiamas, jei pagal šią taisyklę patvirtinti pateiktas tipas atitinka atitinkamos (-ų) šios taisyklės dalies (-ių) reikalavimus.

4.2. Kiekvienam patvirtintam tipui suteikiamas patvirtinimo numeris. Pirmieji du jo skaitmenys (šiuo metu – 00, atitinkantys Taisyklės pradinę versiją) žymi pakeitimų, į kuriuos įtraukti suteikiant patvirtinimą padaryti naujausi [svarbiausi] taisyklės techniniai pakeitimai, seriją. Ta pati susitariančioji šalis negali suteikti to paties numerio kitam transporto priemonių ar sudedamosios dalies tipui pagal šios taisyklės apibrėžtį.

4.3. Pranešimas apie transporto priemonės tipo patvirtinimą arba išplėtimą kitoms šią taisyklę taikančioms susitarimo susitariančiosioms šalims pateikiamas pasinaudojant šios taisyklės 2 priedo atitinkamai 1, 2 arba 3 dalyse pateikto pavyzdžio pranešimo blanku.

4.4. Lengvai pastebimoje ir pasiekiamoje kiekvienos transporto priemonės, kurios tipas patvirtintas pagal šią taisyklę, vietoje, nurodytoje patvirtinimo blanke, turi būti pritvirtintas tarptautinis patvirtinimo ženklas, sudarytas iš:

4.4.1. apskritimo apie E raidę, po kurios nurodomas patvirtinimą suteikusios šalies skiriamasis numeris ([1]), ir

4.4.2. šios taisyklės numerio, po kurio rašoma raidė R, brūkšnys ir į dešinę nuo 4.4.1 punkte nurodyto apskritimo esantis patvirtinimo numeris, ir

([1]) 1 – Vokietija, 2 – Prancūzija, 3 – Italija, 4 – Nyderlandai, 5 – Švedija, 6 – Belgija, 7 – Vengrija, 8 – Čekija, 9 – Ispanija, 10 – Serbija ir Juodkalnija, 11 – Jungtinė Karalystė, 12 – Austrija, 13 – Liuksemburgas, 14 – Šveicarija, 15 (nenaudojamas), 16 – Norvegija, 17 – Suomija, 18 – Danija, 19 – Rumunija, 20 – Lenkija, 21 – Portugalija, 22 – Rusijos Federacija, 23 – Graikija, 24 – Airija, 25 – Kroatija, 26 – Slovėnija, 27 – Slovakija, 28 – Baltarusija, 29 – Estija, 30 (nenaudojamas), 31 – Bosnija ir Hercegovina, 32 – Latvija, 33 (nenaudojamas), 34 – Bulgarija, 35 (nenaudojamas), 36 – Lietuva, 37 – Turkija, 38 (nenaudojamas), 39 – Azerbaidanas, 40 – Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija, 41 (nenaudojamas), 42 – Europos bendrija (patvirtinimus teikia jos valstybės narės naudodamos atitinkamus EEK simbolius), 43 – Japonija, 44 (nenaudojamas), 45 – Australija, 46 – Ukraina, 47 – Pietų Afrikos Respublika, 48 – Naujoji Zelandija, 49 – Kipras, 50 – Malta ir 51 – Korėjos Respublika. Tolesni numeriai kitoms šalims skiriami chronologine tvarka, kuria jos ratifikavo Susitarimą dėl suvienodintų techninių nuostatų priėmimo ratinėms transporto priemonėms, įrangai ir dalims, kurios gali būti montuojamos ir (arba) naudojamos ratinėse transporto priemonėse, ir pagal tas nuostatas suteiktų patvirtinimų abipusio pripažinimo sąlygų arba prisijungė prie šio susitarimo; apie paskirtus numerius šio susitarimo susitariančiosioms šalims praneša Jungtinių Tautų generalinis sekretorius.

4.4.3. papildomo simbolio:

4.4.3.1. „A“, jei tai signalizacijos sistema (II dalis);

4.4.3.2. „I“, jei tai imobilizatorius (IV dalis);

4.4.3.3. „AI“, jei tai signalizacijos sistemos ir imobilizatoriaus derinys;

4.4.3.4. „L“, jei transporto priemonė tvirtinama atsižvelgiant į jos apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisus (I dalis);

4.4.3.5. „LA“, jei transporto priemonė tvirtinama atsižvelgiant į jos apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisus (I dalis) kartu su signalizacijos sistema;

4.4.3.6. „LI“, jei transporto priemonė tvirtinama atsižvelgiant į jos apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisus (I dalis) kartu su imobilizatoriumi;

4.4.3.7. „LAI“, jei transporto priemonė tvirtinama atsižvelgiant į jos apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisus (I dalis) kartu su signalizacijos sistema ir imobilizatoriumi.

4.5. Jei tipas atitinka patvirtintą tipą pagal vieną ar daugiau kitų prie šio susitarimo pridedamų taisyklių, šalyje, kuri suteikė patvirtinimą pagal šią taisyklę, 4.4.1 punkte nustatyto simbolio kartoti nereikia; tokiu atveju taisyklės, pagal kurią patvirtinimas buvo suteiktas šalyje, kuri suteikė patvirtinimą pagal šią taisyklę, simboliai išdėstomi vertikaliomis skiltimis į dešinę nuo 4.4.1 nustatyto simbolio.

4.6. Patvirtinimo ženklas turi būti aiškiai įskaitomas ir nenutrinamas.

4.7. Jei ženklinama transporto priemonė, patvirtinimo ženklas turi būti ant gamintojo pritvirtintos jos duomenų plokštelės arba greta jos.

4.8. Jei sudedamoji dalis patvirtinama atskirai kaip signalizacijos sistema, imobilizatorius ar abu dalykai, gamintojas tvirtina patvirtinimo ženklą ant įtaiso svarbiausio (-ių) elemento (-ų).

4.9. Šios taisyklės 3 priede pateikiami patvirtinimo ženklų išdėstymo pavyzdžiai.

4.10. Vietoje patvirtinimo ženklo, aprašyto 4.4 punkte, kiekvienai parduodamai TPSS arba imobilizatoriui išduodamas atitikties pažymėjimas.

Jeigu TPSS ir (arba) imobilizatoriaus gamintojas tiekia transporto priemonės gamintojui patvirtintą nepažymėtą pagal šią taisyklę patvirtintą TPSS ir (arba) imobilizatorių, kuriuos pastarasis transporto priemonės modelyje arba transporto priemonės modelių grupėje įrengia kaip originalią įrangą, TPSS ir (arba) imobilizatoriaus gamintojas transporto priemonės gamintojui pateikia tiek atitikties pažymėjimo kopijų, kad tas gamintojas galėtų gauti transporto priemonės patvirtinimą atitinkamai pagal šios taisyklės II, III ir (arba) IV dalis.

Jei TPSS arba imobilizatorius sudaryti iš atskirų sudedamųjų dalių, jos pagrindinė (-ės) sudedamoji (-osios) dalis (-ys) turi būti pažymėta (-os) informaciniu ženklu, o atitikties pažymėjime turi būti pateiktas tų informacinių ženklų sąrašas.

Atitikties pažymėjimo pavyzdys pateiktas šios taisyklės 6 priede.

5. I DALIS. M1 IR N1 KATEGORIJŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ PATVIRTINIMAS ATSIŽVELGIANT Į JŲ APSAUGOS NUO NETEISĖTO PASINAUDOJIMO ĮTAISUS

5.1. SĄVOKŲ APIBRĖŽTYS

Šios taisyklės I dalyje:

5.1.1. Transporto priemonių tipas – kategorija variklinių transporto priemonių, kurios nesiskiria šiais esminiais aspektais:

5.1.1.1. gamintojo pažymėtu tipu,

5.1.1.2. transporto priemonės sudedamąja (-osiomis) dalimi(s), kurias veikia apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisas,

5.1.1.3. apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaiso tipu.

5.1.2. Apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisas – sistema, skirta neleisti įprastai užvesti variklį ar kitą transporto priemonės pagrindinės variklio galios šaltinį kartu su bent viena sistema, kuri:

a) užrakina vairo mechanizmą arba

b) blokuoja transmisiją, arba

c) blokuoja pavarų perjungimo svirtį, arba

d) blokuoja stabdžius.

Jei sistema blokuoja stabdžius, įtaisą padarius neaktyviu stabdžiai neturi būti automatiškai atlaisvinami prieš vairuotojo valią.

5.1.3. Vairo mechanizmas – vairas, vairo kolonėlė ir jo pagalbinis apdangalas, vairo velenas, vairo mechanizmo pavarų dėžė ir visos kitos sudedamosios dalys, kurios turi tiesioginį poveikį apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaiso veiksmingumui.

5.1.4. Derinys – viena iš specialiai suprojektuotų ir sukonstruotų blokavimo sistemos variacijų, kuria, tinkamai suaktyvinus, galima valdyti blokavimo sistemą.

5.1.5. Raktas – blokavimo sistemos, kuri yra suprojektuota ir sukonstruota taip, kad gali būti valdoma tik šiuo įtaisu, valdymo įtaisas.

5.1.6. Važiavimo kodas – elektroninis kodas, sudarytas iš kelių elementų, kurių derinys kas kartą panaudojus siųstuvą pakeičiamas atsitiktine tvarka.

5.2. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

5.2.1. Apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisas turi būti suprojektuotas taip, kad jį reikėtų padaryti neaktyviu tam, kad:

5.2.1.1. variklį būtų galima užvesti įprastu valdikliu ir

5.2.1.2. transporto priemonę būtų galima vairuoti, valdyti ir jai važiuoti nuosava galia.

5.2.1.3. Punkto reikalavimo gali būti laikomasi tuo pačiu metu, kai atliekami 5.2.1.1 ir 5.2.1.2 punktuose aprašyti veiksmai arba prieš juos.

5.2.2. Punkto reikalavimų turi būti laikomasi naudojant vieną raktą.

5.2.3. Išskyrus 5.3.1.5 punkte numatytą atvejį, į spynelę įkišamu raktu valdoma sistema turi neleisti ištraukti rakto, kol nesuveikė ar nebuvo nustatytas veikti 5.2.1 nurodytas įtaisas.

5.2.4. Punkte nurodytas apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisas ir transporto priemonės sudedamosios dalys, kurias jis veikia, turi būti suprojektuoti taip, kad jų nebūtų galima staigiai ir neatkreipiant dėmesio atidaryti, padaryti neveiksmingus ar sunaikinti, pvz., naudojantis pigiais lengvai paslepiamais įrankiais, įranga ar gaminiais, kuriuos gali lengvai įsigyti visi žmonės.

5.2.5. Apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisas turi būti sumontuotas transporto priemonėje kaip originalios įrangos dalis (t. y. įranga, kurią transporto priemonės gamintojas sumontuoja prieš pirmąsyk parduodant mažmeninėje rinkoje). Jis turi būti įmontuotas taip, kad, net pašalinus korpusą, jį užblokuotą būtų įmanoma išmontuoti tik specialiais įrankiais. Jei apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisą įmanoma padaryti neveiksmingą išsukant varžtus, tie varžtai, jei nėra neišsukamo tipo, turi būti uždengti užblokuoto apsaugos įtaiso dalimis.

5.2.6. Mechaninės blokavimo sistemos turi turėti ne mažiau kaip 1 000 skirtingų raktų derinių arba tokį mažesnį jų skaičių, kuris lygus bendram per metus pagaminamų transporto priemonių skaičiui. Vieno tipo transporto priemonėse kiekvieno derinio pasikartojimo dažnis turi būti maždaug 1 iš 1 000.

5.2.7. Elektrinės arba elektroninės blokavimo sistemos, pvz., nuotolinio valdymo pultas, turi turėti ne mažiau kaip 50 000 variantų, jose turi būti naudojami važiavimo kodai ir (arba) jų nuskaitymo trukmė turi būti ne mažesnė kaip 10 dienų, pvz., ne daugiau kaip 5 000 variantų per 24 valandas iš ne mažiau kaip 50 000 variantų.

5.2.8. Apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaiso tipui taikomas 5.2.6 arba 5.2.7 punktas.

5.2.9. Raktas ir užraktas neturi būti koduojami matomomis priemonėmis.

5.2.10. Užraktas turi būti suprojektuotas, sukonstruotas ir sumontuotas taip, kad kitu raktu jo cilindro užrakinimo padėtyje nebūtų įmanoma pasukti mažesniu kaip 2,45 Nm sukamuoju momentu ir

5.2.10.1. užrakto cilindruose su cilindriniais kumšteliais greta vienas kito neturi būti daugiau kaip dviejų vienodų kumštelių, veikiančių ta pačia kryptimi, o užrakte neturi būti daugiau kaip 60 % vienodų kumštelių;

5.2.10.2. užrakto cilindruose su diskiniais kumšteliais greta vienas kito neturi būti daugiau kaip dviejų vienodų kumštelių, veikiančių ta pačia kryptimi, o užrakte neturi būti daugiau kaip 50 % vienodų kumštelių.

5.2.11. Apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisai turi būti tokie, kad, varikliui veikiant, nebūtų jokios atsitiktinės trikties rizikos, ypač tokios, kad užblokavimas galėtų sumažinti saugą.

5.2.11.1. Apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisą turi būti įmanoma suaktyvinti tik iš pradžių perjungus variklio valdytuvus į sustabdymo padėtį, o po to atliekant veiksmą, kuris nėra nepertraukiama variklio sustabdymo tąsa, iš pradžių perjungus variklio valdytuvus į sustabdymo padėtį ir transporto priemonei sustojus bei įjungus rankinį stabdį arba transporto priemonės greičiui neviršijant 4 km/h.

5.2.11.2. Jei apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisą suaktyvina rakto ištraukimo veiksmas, įtaisas turi būti suaktyvintas tik atlikus ne mažesnį kaip 2 mm judesį arba jis turi turėti nepaisymo priemonę, saugančią nuo rakto atsitiktinio ar dalinio ištraukimo.

5.2.11.3. 5.2.10, 5.2.10.1 arba 5.2.10.2 ir 5.2.11.2 punktai taikomi tik įtaisams su mechaniniais raktais.

5.2.12. Pagalbinė energija gali būti naudojama tik apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisui suaktyvinti ir (arba) norint jį padaryti neaktyvų. Veikimo padėtyje įtaisas turi išlikti bet kokiomis tinkamomis priemonėmis, kurioms nebūtinas energijos tiekimas.

5.2.13. Turi būti neįmanoma įjungti transporto priemonės variklio įprastomis priemonėmis tol, kol apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisas yra suaktyvintas.

5.2.14. Apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisai, neleidžiantys atlaisvinti transporto priemonės stabdžių, leidžiami tik tuomet, jei stabdžių darbinės dalys laikomos veikimo padėtyje vien mechaniniu būdu. Tokiu atveju 5.2.13 punkto reikalavimai negalioja.

5.2.15. Jei apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisas turi vairuotojo perspėjimo funkciją, ji turi suveikti vairuotojui atidarius savo pusės dureles, jei vairuotojas įtaiso neįjungė ir neištraukė rakto.

5.3. SPECIALIEJI REIKALAVIMAI

Be 5.2 punkte nurodytų bendrųjų reikalavimų, apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisas turi atitikti šiuos specialiuosius reikalavimus:

5.3.1. Vairo mechanizmą veikiantys apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisai

5.3.1.1. Vairo mechanizmą veikiantis apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisas turi padaryti vairo mechanizmą neveiksmingą. Variklį turi būti įmanoma užvesti tik tuomet, kai grąžinamas įprastas vairo veikimas.

5.3.1.2. Kai apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisas suaktyvinamas, neturi būti įmanoma neleisti jam veikti.

5.3.1.3. Apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisas turi atitikti 5.2.11, 5.3.1.1, 5.3.1.2 ir 5.3.1.4 punktų reikalavimus atlikus po 2 500 rakinimo ciklų abiem šios taisyklės 4 priedo 1 dalyje nurodyto dėvėjimosi bandymo kryptimis.

5.3.1.4. Suaktyvintas apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisas turi atitikti vieną iš šių kriterijų:

5.3.1.4.1. Jis turi būti pakankamai tvirtas, kad be saugą galinčio sumažinti vairavimo mechanizmo pažeidimo išlaikytų 300 Nm sukamąjį momentą, statinėmis sąlygomis veikiantį aplink vairo veleno ašį.

5.3.1.4.2. Jame turi būti mechanizmas, suprojektuotas deformuotis arba slysti, kad sistema ištisai arba su pertrūkiais galėtų išlaikyti ne mažesnį kaip 100 Nm sukamąjį momentą. Blokavimo sistema turi išlaikyti šį sukamąjį momentą ir po šios taisyklės 4 priedo 2 dalyje nurodyto bandymo.

5.3.1.4.3. Jame turi būti mechanizmas, suprojektuotas leisti vairui laisvai suktis ant užblokuoto vairo veleno. Blokavimo mechanizmas turi būti pakankamai tvirtas, kad išlaikytų 200 Nm sukamąjį momentą, statinėmis sąlygomis veikiantį aplink vairo veleno ašį.

5.3.1.5. Jei apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisas yra toks, kad raktą galima ištraukti ne vien toje padėtyje, kurioje vairavimo mechanizmas užblokuotas, jis turi būti suprojektuotas taip, kad tai padėčiai pasiekti ir raktui ištraukti reikalingo veiksmo nebūtų galima padaryti netyčia.

5.3.1.6. Jei sudedamoji dalis suyra taip, kad 5.3.1.4.1, 5.3.1.4.2 ir 5.3.1.4.3 punktuose nurodytų sukamojo momento reikalavimus taikyti sunku, bet vairavimo sistema išlieka užblokuota, sistema atitinka reikalavimus.

5.3.2. Transmisiją ar stabdžius veikiantys apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisai

5.3.2.1. Transmisiją veikiantis apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisas turi neleisti suktis transporto priemonės varomiesiems ratams.

5.3.2.2. Stabdžius veikiantis apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisas turi stabdyti bent po vieną ratą abiejose vieno tilto pusėse.

5.3.2.3. Kai apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisas suaktyvinamas, neturi būti įmanoma neleisti jam veikti.

5.3.2.4. Turi būti neįmanoma netyčia užblokuoti transmisiją ar stabdžius, kai raktas yra apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaiso užrakte, net jei suveikė ar buvo nustatytas veikti užvesti variklio neleidžiantis įtaisas. Tai negalioja, jei šios taisyklės 5.3.2 punkto reikalavimų laikomasi kitais įtaisais, kurie naudojami ir kitais tikslais, o tai papildomai funkcijai (pvz., elektrinis stovėjimo stabdys) būtinas blokavimas pirmiau minėtomis sąlygomis.

5.3.2.5. Apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisas turi būti suprojektuotas ir sukonstruotas taip, kad išliktų visiškai veiksmingas po tam tikro nusidėvėjimo, atsiradusio atlikus 2 500 abipusių blokavimo ciklų. Jei apsauginis įtaisas veikia stabdžius, minėtas reikalavimas taikomas kiekvienai mechaninei ir elektrinei sudedamajai daliai.

5.3.2.6. Jei apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisas yra toks, kad raktą galima ištraukti ne toje padėtyje, kurioje transmisija ar stabdžiai yra užblokuoti, jis turi būti suprojektuotas taip, kad tai padėčiai pasiekti ir raktui ištraukti reikalingo veiksmo nebūtų galima padaryti netyčia.

5.3.2.7. Jei naudojamas transmisiją veikiantis apsauginis įtaisas, jis turi būti pakankamai tvirtas, kad be saugą galinčio sumažinti apgadinimo abiem kryptimis išlaikytų statinį sukamąjį momentą, 50 % didesnį už didžiausiąjį sukamąjį momentą, kuris paprastai gali veikti transmisiją. Nustatant šio bandomojo sukamojo momento dydį turi būti atsižvelgiama ne į didžiausią variklio sukamąjį momentą, bet į tą, kurį gali perduoti sankaba arba automatinė transmisija.

5.3.2.8. Jei transporto priemonėje įrengtas stabdžius veikiantis apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisas, jis turi nejudamai išlaikyti pakrautą transporto priemonę ant 20 % nuokalnės ar įkalnės.

5.3.2.9. Jei transporto priemonėje įrengtas stabdžius veikiantis apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisas, šios taisyklės reikalavimai neturi būti laikomi nukrypimu nuo Taisyklės Nr. 13 arba 13-H reikalavimų net ir jam sulūžus.

5.3.3. Pavarų perjungimo svirtį veikiantys apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisai

5.3.3.1. Pavarų perjungimo svirtį veikiantis apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisas turi neleisti perjungti jokios pavaros.

5.3.3.2. Jei pavarų perjungimo dėžė yra mechaninė, pavarų perjungimo svirtį turi būti įmanoma užblokuoti tik atbulinės eigos padėtyje; be to, gali būti leista užblokuoti neutraliojoje padėtyje.

5.3.3.3. Jei automatinės pavarų dėžės turi stovėjimo padėtį, užblokuoti mechanizmą turi būti įmanoma tik stovėjimo padėtyje; be to, gali būti leista užblokuoti neutraliojoje ir (arba) atbulinės eigos padėtyje.

5.3.3.4. Jei tai automatinės pavarų dėžės be stovėjimo padėties įjungimo funkcijos, mechanizmą turi būti įmanoma užblokuoti tik taip: perjungus į neutraliąją padėtį ir (arba) įjungus atbulinės eigos pavarą.

5.3.3.5. Apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisas turi būti suprojektuotas ir sukonstruotas taip, kad išliktų visiškai veiksmingas po tam tikro nusidėvėjimo, atsiradusio atlikus 2 500 abipusių blokavimo ciklų.

5.4. ELEKTROMECHANINIAI IR ELEKTRONINIAI APSAUGOS NUO NETEISĖTO PASINAUDOJIMO ĮTAISAI

Elektromechaniniai ir elektroniniai apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisai *mutatis mutandi* turi atitikti 5.2 bei 5.3 ir 8.4 punktų reikalavimus.

Jei įtaiso technologija tokia, kad 5 bei 6 dalys ir 8.4 punktas netaikomi, turi būti patikrinta, ar pasirūpinta užtikrinti transporto priemonės saugą. Šie įtaisai turi veikti taip, kad turėtų saugias priemones, apsaugančias nuo blokavimo ar atsitiktinio sutrikimo, kurie pakenktų transporto priemonės saugai, rizikos.

6. II DALIS. TRANSPORTO PRIEMONIŲ SIGNALIZACIJOS SISTEMŲ PATVIRTINIMAS

6.1. SĄVOKŲ APIBRĖŽTYS

Šios taisyklės II dalyje:

6.1.2. Transporto priemonės signalizacijos sistema (TPSS) – tam tikro tipo (-ų) transporto priemonėje (-se) įrengti skirta sistema, rodanti, kad buvo įsibrauta į transporto priemonę arba kad jai buvo padarytas fizinis poveikis; šios sistemos gali užtikrinti papildomą transporto priemonės apsaugą nuo neteisėto pasinaudojimo.

6.1.3. Jutiklis – įtaisas, registruojantis pokytį, kuris galėjo būti sukeltas braunantis į transporto priemonę arba padarius jai fizinį poveikį.

6.1.4. Perspėjimo įtaisas – įtaisas, signalizuojantis, kad buvo įsibrauta arba buvo padarytas fizinis poveikis.

6.1.5. Valdymo įranga – TPSS įjungti, išjungti ir išbandyti bei pavojaus signalui į perspėjimo įtaisus nusiųsti būtina įranga.

6.1.6. „Įjungta“ – TPSS būsena, kuriai esant pavojaus signalą galima perduoti perspėjimo įtaisams.

6.1.7. „Išjungta“ – TPSS būsena, kuriai esant pavojaus signalo negalima perduoti perspėjimo įtaisams.

6.1.8. Raktas – blokavimo sistemos, kuri yra suprojektuota ir sukonstruota taip, kad gali būti valdoma tik šiuo įtaisu, valdymo įtaisas.

6.1.9. Transporto priemonių apsauginės signalizacijos sistemos tipas – sistemos, iš principo nesiskiriančios pagal šiuos esminius aspektus:

a) gamintojo prekės pavadinimą arba ženklą;

b) jutiklio rūšį;

c) perspėjimo įtaiso rūšį;

d) valdymo įrangos rūšį.

6.1.10. Transporto priemonių signalizacijos sistemos patvirtinimas – TPSS tipo patvirtinimas pagal 6.2, 6.3 ir 6.4 punktų reikalavimus.

6.1.11. Imobilizatorius – įtaisas, skirtas užtikrinti, kad transporto priemonė negalėtų važiuoti varoma nuosavu varikliu.

6.1.12. Pavojaus signalo perdavimo įtaisas – įtaisas, per kurį asmuo gali pasinaudoti transporto priemonėje įrengtu signalizacijos įtaisu pagalbai pasikviesti, jeigu susiklostytų pavojinga padėtis.

6.2. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

6.2.1. Įsibrovus į transporto priemonę arba jai padarius fizinį poveikį, TPSS turi duoti perspėjimo signalą. Perspėjimo signalas turi būti garsinis, be to, gali būti įrengti regimieji perspėjimo įtaisai, radijo signalizacijos įtaisas arba pirmiau minėtų sistemų derinys.

6.2.2. TPSS turi būti projektuojamos, konstruojamos ir įrengiamos taip, kad transporto priemonė su įrengta TPSS atitiktų taikomus techninius reikalavimus, ypač susijusius su elektromagnetiniu suderinamumu (EMS).

6.2.3. Jei TPSS pritaikyta perduoti signalą radijo bangomis, pvz., signalizacijos įtaisui įjungti ar išjungti arba pavojaus signalui perduoti, ta sistema turi atitikti atitinkamus ETSI standartus ([1]), pvz., EN 300 220–1 V1.3.1. (2000–09), EN 300 220–2 V1.3.1. (2000–09), EN 300 220–3 V1.1.1. (2000–09) ir EN 301 489–3 V1.2.1. (2000–08) (įskaitant rekomendacinio pobūdžio reikalavimus). Apsauginei signalizacijos sistemai įjungti ir išjungti skirtų radijo signalų dažnis ir didžiausia spinduliavimo galia turi atitikti CEPT/ERC ([2]) rekomendaciją Nr. 70–03 (2000 m. vasario 17 d.) dėl mažojo nuotolio įtaisų naudojimo ([3]).

6.2.4. Transporto priemonėje įrengus TPSS, ši neturi turėti įtakos transporto priemonės eksploatacinėms charakteristikoms (jei sistema neįjungta) arba saugiam tos transporto priemonės veikimui.

6.2.5. TPSS ir jos sudedamosios dalys neturi įsijungti netyčia, ypač veikiant transporto priemonės varikliui.

6.2.6. TPSS gedimas arba elektros energijos tiekimo tai sistemai triktis neturi pakenkti saugiam transporto priemonės veikimui.

6.2.7. TPSS, jos sudedamosios dalys ir jų valdomos dalys turi būti suprojektuotos, pagamintos ir įrengtos taip, kad būtų kuo labiau sumažintas pavojus, jog kas nors galėtų greitai ir neatkreipdamas dėmesio, pvz., naudodamasis pigiais lengvai paslepiamais įrankiais, įranga ar gaminiais, lengvai įsigyjamais visiems žmonėms, sutrikdyti TPSS, jos sudedamųjų dalių ir jų valdomų dalių veikimą arba sugadinti jas.

6.2.8. Tai reiškia, kad TPSS įjungimo ir išjungimo priemonės turi būti suprojektuotos taip, kad nebūtų pažeisti I dalies reikalavimai. Leidžiama naudoti šios taisyklės I dalyje nurodytas sudėtinių dalių elektros jungtis.

6.2.9. Sistema turi būti išdėstyta taip, kad, vieną perspėjimo signalo grandinę sujungus trumpuoju jungimu, nebūtų sutrikdyti kiti signalizacijos sistemos veikimo aspektai, išskyrus tą grandinę, kuri sujungta trumpuoju jungimu.

([1]) ETSI: Europos telekomunikacijų standartų institutas (European Telecommunications Standards Institute). Jei įsigalint šiai taisyklei šie standartai dar nebūtų parengti, turi būti taikomi atitinkami nacionaliniai reikalavimai.

([2]) CEPT: Europos pašto ir telekomunikacijų administracijų konferencija (Conference of European Posts and Telecommunications).
ERC: Europos radijo ryšio komitetas (European Radio communications Committee).

([3]) Susitariančiosios šalys gali uždrausti naudoti tokį dažnį ir (arba) galią ir gali leisti naudoti kitokį dažnį ir (arba) galią.

6.2.10. TPSS gali turėti imobilizatorių, kuris turi atitikti šios taisyklės IV dalies reikalavimus.

6.3. SPECIALIEJI REIKALAVIMAI

6.3.1. Apsaugos aprėptis

6.3.1.1. Specialūs reikalavimai

TPSS turi bent nustatyti, kad buvo atidarytos transporto priemonės durys, variklio dangtis ir bagažinė, ir apie tai signalizuoti. Sugedus šviesos šaltiniams, pvz., keleivių salono lempoms, arba juos išjungus, neturi pablogėti kontrolės funkcija.

Leidžiama naudoti papildomus veiksmingus jutiklius, skirtus perduoti ir (arba) rodyti informaciją, pvz.:

(i) apie įsibrovimą į transporto priemonę, pvz., keleivių salono kontrolės įtaisus, langų stiklų kontrolės įtaisus, įsilaužimo per visas įstiklintas vietas jutiklius, arba

(ii) apie mėginimą pavogti transporto priemonę, pvz., transporto priemonės polinkio kampo jutiklį,

tačiau reikia atsižvelgti į priemones, užtikrinančias, kad pavojaus signalas nebūtų skleidžiamas be reikalo (t. y. kad nebūtų skleidžiamas netikras pavojaus signalas, žr. 6.3.1.2 punktą).

Jei šie papildomi jutikliai skleidžia pavojaus signalą ir po įsibrovimo (pvz., sudaužius įstiklintą vietą) arba paveikti išorinio poveikio (pvz., vėjo), pavojaus signalas, kurį įjungia vienas iš pirmiau minėtų jutiklių, per vieną nustatytą TPSS veikimo laikotarpį neturi būti įjungtas daugiau kaip 10 kartų.

Šiuo atveju nustatytą veikimo trukmę apriboja transporto priemonės naudotojas, kuris teisėtai išjungia sistemą.

Tam tikrų rūšių papildomus jutiklius, pvz., keleivių salono kontrolės įtaisą (ultragarsinį, infraraudonųjų bangų) arba transporto priemonės polinkio kampo jutiklį ir t. t., galima išjungti sąmoningai. Šiuo atveju kiekvieną kartą prieš įjungiant TPSS turi būti atlikti tam tikri sąmoningi veiksmai. Neturi būti įmanoma išjungti jutiklių, jei tebėra įjungta signalizacijos sistema.

6.3.1.2. Apsauga nuo netikro pavojaus signalo

6.3.1.2.1. Tinkamomis priemonėmis, pvz.,

i) tam tikru būdu, atitinkančiu variklinių transporto priemonių naudojimo sąlygas, projektuojant mechanines dalis ir elektros grandines;

ii) parenkant ir taikant tam tikrus transporto priemonių signalizacijos sistemos ir jos sudedamųjų dalių veikimo bei valdymo principus,

turi būti užtikrinta, kad įjungta arba išjungta TPSS negalėtų be reikalo įjungti pavojaus signalo dėl:

a) fizinio poveikio transporto priemonei: 6.4.2.13 punkte nurodytas bandymas;

b) priežasčių, susijusių su elektromagnetiniu suderinamumu: 6.4.2.12 punkte nurodytas bandymas;

c) akumuliatoriaus įtampos sumažėjimo, kai iš jo nuolat tiekiama elektros energija: 6.4.2.14 punkte nurodytas bandymas;

d) netikro pavojaus signalo, kurį perduoda keleivių salono kontrolės įtaisas: 6.4.2.15 punkte nurodytas bandymas.

6.3.1.2.2. Jei paraiškos suteikti patvirtinimą pateikėjas gali įrodyti, pvz., techniniais duomenimis, kad apsauga nuo netikro pavojaus signalo yra tinkamai užtikrinta, už patvirtinimo bandymus atsakinga technikos tarnyba gali nereikalauti atlikti tam tikrų pirmiau minėtų bandymų.

6.3.2. Garsinė signalizacija

6.3.2.1. Bendrosios nuostatos

Perspėjimo signalas turi būti aiškiai girdimas ir atpažįstamas; jis turi gerokai skirtis nuo kitų kelių transporte naudojamų garsinių signalų.

Be originaliosios įrangos garsinio perspėjimo įtaiso, toje transporto priemonės dalyje, kurią kontroliuoja TPSS, galima įrengti atskirąjį garsinį perspėjimo įtaisą, jeigu jį galima apsaugoti, kad jis nebūtų lengvai ir greitai prieinamas.

Naudojant atskirąjį garsinį perspėjimo įtaisą pagal 6.3.2.3.1 punktą, originaliosios įrangos standartinį garsinį perspėjimo įtaisą turi būti galima papildomai įjungti naudojant TPSS, jei, kaip nors sutrikdžius standartinio garsinio perspėjimo įtaiso (paprastai kur kas lengviau prieinamo) veikimą, nebūtų padaryta poveikio atskirojo garsinio perspėjimo įtaiso veikimui.

6.3.2.2. Garsinio signalo trukmė

Mažiausia: 25 s

Ne daugiau kaip: 30 s

Garsinis signalas vėl gali būti skleidžiamas tik antrą kartą, t. y. pasibaigus pirmiau nurodytam laikotarpiui, jei transporto priemonei padaromas fizinis poveikis (apribojimai: žr. 6.3.1.1 ir 6.3.1.2 punktus).

Išjungus signalizacijos sistemą, signalas turi būti nedelsiant nutrauktas.

6.3.2.3. Garso signalo specifikacijos

6.3.2.3.1. Vienodo tono signalą (vienodo dažnio garso virpesius) skleidžiantis įtaisas, pvz., sirena, kurios garsiniai ir kt. duomenys atitinka EEK taisyklės Nr. 28 I dalį.

Protarpinis signalas (įsijungiantis ir išsijungiantis):

Suveikimo dažnis ..... (2 ± 1) Hz

Veikimo trukmė = Neveikimo trukmė ± 10 %

6.3.2.3.2. Garsinio signalo įtaisas, skleidžiantis kintamo dažnio garso virpesius: garsiniai ir kt. duomenys pagal EEK Taisyklės Nr. 28 I dalį, bet taikomas vienodas gana didelis dažnio pokytis iš pirmiau nurodyto intervalo (1 800–3 550 Hz) abiem kryptimis.

Pokyčių dažnis ..... (2 ± 1) Hz

6.3.2.3.3. Garso lygis

Garso šaltinis turi būti:

i) garsinis perspėjimo įtaisas, patvirtintas pagal EEK taisyklės Nr. 28 I dalį, arba

ii) EEK taisyklės Nr. 28 I dalies 6.1 ir 6.2 punktų reikalavimus atitinkantis įtaisas.

Tačiau, jei garso šaltinis – ne originaliosios įrangos garsinis perspėjimo įtaisas, mažiausią leidžiamą garso lygį galima sumažinti iki 100 dB(A), jei matuojama EEK taisyklės Nr. 28 I dalyje nurodytomis sąlygomis.

6.3.3. Regimoji signalizacija – jei įrengta

6.3.3.1. Bendrosios nuostatos

Įsibrovus į transporto priemonę arba padarius jai fizinį poveikį, įtaisas turi įjungti regimąjį pavojaus signalą, kaip nurodyta 6.3.3.2 ir 6.3.3.3 punktuose.

6.3.3.2. Regimojo signalo trukmė

Regimojo signalo trukmė turi būti nuo 25 s iki 5 min nuo jo įjungimo. Išjungus signalizacijos sistemą, signalas turi būti nedelsiant nutrauktas.

6.3.3.3. Regimojo signalo pobūdis

Mirksintys transporto priemonės visi posūkio rodikliai ir (arba) keleivių salono lempa, įskaitant visas tos pačios elektros grandinės lempas.

Suveikimo dažnis ..... (2 ± 1) Hz

Atsižvelgiant į garsinį signalą, taip pat leidžiama naudoti asinchroninius signalus.

Veikimo trukmė = Neveikimo trukmė ± 10 %

6.3.4. Radijo signalizacija (pranešimų gaviklis) – jei įrengta

TPSS gali turėti įrenginį, kuris pavojaus signalą perduoda radijo bangomis.

6.3.5. Signalizacijos įjungimo blokavimas

6.3.5.1. Varikliui veikiant neturi būti įmanoma tyčia arba netyčia įjungti signalizacijos sistemos.

6.3.6. TPSS įjungimas ir išjungimas

6.3.6.1. Įjungimas

TPSS leidžiama įjungti visomis tinkamomis priemonėmis, jeigu jomis negalima netyčia įjungti netikro pavojaus signalo.

6.3.6.2. Išjungimas

TPSS turi būti išjungiama vienu iš toliau nurodytų įtaisų arba jų deriniu; leidžiama naudoti kitus įtaisus, kurių darbinės charakteristikos yra lygiavertės:

6.3.6.2.1. Mechaniniu raktu (atitinkančiu šios taisyklės 10 priedo reikalavimus), kurį galima sujungti su centrine transporto priemonės rakinimo sistema, valdoma iš išorės ir turinčia bent 1 000 variantų.

6.3.6.2.2. Elektriniu ir (arba) elektroniniu įtaisu, pvz., nuotolinio valdymo įtaisu, kuriame numatyta bent 50 000 variantų, naudojami važiavimo kodai ir (arba) kurio nuskaitymo trukmė ne mažesnė kaip 10 dienų, pvz., per 24 valandas ne daugiau kaip 5 000 variantų iš ne mažiau kaip 50 000 variantų.

6.3.6.2.3. Apsaugotame keleivių salone įrengtu mechaniniu raktu arba elektriniu ar elektroniniu įtaisu, kuriuo galima nustatyti įlipimo ir (arba) išlipimo delsą.

6.3.7. Išlipimo delsa

Jeigu TPSS įjungimo įtaisas įrengtas apsaugotoje vietoje, turi būti numatyta galimybė nustatyti išlipimo delsą. Turi būti įmanoma nustatyti 15–45 s išlipimo delsą, skaičiuojamą nuo įtaiso įjungimo. Delsą galima keisti atsižvelgiant į kiekvieno operatoriaus poreikius.

6.3.8. Įlipimo delsa

Jei SS išjungimo įtaisas įrengtas apsaugotoje vietoje, turi būti numatyta galimybė prieš įjungiant garsinius ir regimuosius signalus nustatyti ne trumpesnę kaip 5 s ir ne ilgesnę kaip 15 s delsą. Delsą galima keisti atsižvelgiant į kiekvieno operatoriaus poreikius.

6.3.9. Būsenos indikatorius

6.3.9.1. Informacijai apie TPSS būseną (įjungta, išjungta, signalas nustatomas, signalas įjungtas) pateikti keleivių salone ir už jo ribų leidžiama įtaisyti regimuosius indikatorius. Ne keleivių salone įrengtų įtaisų regimųjų signalų šviesos stipris turi būti ne didesnis kaip 0,5 cd.

6.3.9.2. Jei yra numatyti trumpalaikių „dinaminių“ procesų, pvz., perjungimo iš įjungimo padėties į išjungimo padėtį ir atvirkščiai, indikatoriai, jie turi būti regimieji ir atitikti 6.3.9.1 punkto reikalavimus. Šie regimieji indikatoriai taip pat gali būti vienu metu veikiantys posūkio rodikliai ir (arba) keleivių salono lempa (-os), bet posūkio rodikliais rodomų regimųjų indikatorių trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 3 sekundės.

6.3.10. Energijos tiekimas

Energija transporto priemonių signalizacijos sistemai tiekiama iš transporto priemonės akumuliatoriaus arba iš įkraunamos baterijos. Jei numatyta, galima naudoti papildomą įkraunamą arba neįkraunamą bateriją. Iš šių baterijų jokiu būdu negalima tiekti energijos kitoms transporto priemonės elektros sistemos dalims.

6.3.11. Neprivalomų funkcijų reikalavimai

6.3.11.1. Savikontrolė, automatinė gedimų indikacija

Įjungus TPSS, triktis, pvz., neuždarytas duris ir t. t., galima nustatyti naudojant savikontrolės funkciją (patikimumo kontrolę), ir apie šią padėtį turi būti pranešama.

6.3.11.2. Pavojaus signalo perdavimo įtaisas

Nepaisant TPSS būsenos (ar sistema įjungta, ar išjungta) ir (arba) jos funkcijos, leidžiama naudoti regimojo, garsinio ir (arba) radijo bangomis skleidžiamo pavojaus signalo perdavimo įtaisą. Jis turi būti įjungiamas būnant transporto priemonėje ir neturi turėti įtakos TPSS būsenai (įjungta arba išjungta). Be to, transporto priemonės naudotojui turi būti įmanoma išjungti šį pavojaus signalo perdavimo įtaisą. Jei tai garsinio pavojaus signalo perdavimo įtaisas, jo skleidžiamo signalo skambėjimo trukmė veikimo laikotarpiu neribojama. Pavojaus signalo perdavimo įtaisas neturi nei užblokuoti variklio, nei jo išjungti, jei jis veikia.

6.4. VEIKIMO PARAMETRAI IR BANDYMŲ SĄLYGOS [1]

6.4.1. Veikimo parametrai

Visos TPSS sudedamosios dalys toliau išvardytomis sąlygomis turi veikti be trikčių.

6.4.1.1. Klimato sąlygos

Nustatoma dviejų tipų aplinkos temperatūra:

a) nuo – 40 °C iki + 85 °C – keleivių salone ir bagažinėje įrengtoms sudedamosioms dalims;

b) nuo – 40 °C iki + 125 °C – variklio skyriuje įrengtoms sudedamosioms dalims, jei nenurodyta kitaip.

[1] Regimųjų perspėjimo įtaisų sudedamosios dalys – lempos, priklausančios įprastai automobilio apšvietimo sistemai, neprivalo atitikti 6.4.1 punkte nurodytų veikimo parametrų ir su jomis neprivaloma atlikti 6.4.2 punkte išvardytų bandymų.

6.4.1.2. Įrangos apsaugos laipsniai

Pagal Tarptautinės elektrotechnikos komisijos (IEC) leidinį 529-1989 turi būti užtikrinti šie apsaugos laipsniai:

(i) IP 40, jei tai keleivių salone įrengtos sudedamosios dalys;

(ii) IP 42, jei tai atidengtų dviviečių automobilių ir (arba) automobilių nuimamu viršumi ir stumdomąją stogo plokštę turinčių automobilių keleivių salone įrengtos sudedamosios dalys, kai įrengimo vietoje reikalingas didesnis nei IP 40 apsaugos laipsnis;

(iii) IP 54, jei tai visos kitos sudedamosios dalys.

TPSS gamintojas įrengimo instrukcijose turi pateikti visus sudedamųjų įrangos dalių išdėstymo apribojimus, atsižvelgiant į dulkes, vandenį ir temperatūrą.

6.4.1.3. Atsparumas aplinkos poveikiui

7 dienos pagal IEC 68–2–30–1980.

6.4.1.4. Elektros energijos tiekimo sąlygos

Vardinė maitinimo įtampa: 12 V

Darbinės maitinimo įtampos intervalas: 9–15 V, jei temperatūros intervalas atitinka 6.4.1.1 punkto reikalavimus.

Leidžiama laiko nuokrypa, jei atsiranda viršįtampis, esant 23 °C temperatūrai:

U = 18 V, ne ilgiau kaip 1 val.;

U = 24 V, ne ilgiau kaip 1 min.

6.4.2. Bandymų sąlygos

6.4.2.1. Veikimo bandymai

Atliekant pagal 6.4.2.3, 6.4.2.4, 6.4.2.5, 6.4.2.6 ir 6.4.2.8.4 punktus reikalaujamus veikimo bandymus, jei kai kurie iš pagal kiekvieną šių punktų reikalaujamų bandymų buvo anksčiau atlikti serijiniu būdu su viena TPSS, veikimo bandymas gali būti atliekamas tik vieną kartą po to, kai pasirinkti bandymai buvo užbaigti, vietoj to, kad reikalaujami minėtuose punktuose veikimo bandymai būtų atliekami po kiekvieno iš pasirinktų bandymų. Transporto priemonių gamintojai ir tiekėjai turi garantuoti pakankamus rezultatus tik ne serijiniu būdu atliekamų bandymų atveju.

6.4.2.1.1. Turi būti patikrinta, ar TPSS atitinka toliau nurodytas specifikacijas:

ar pavojaus signalo trukmė atitinka 6.3.2.2 ir 6.3.3.2 punktus;

ar dažnis ir veikimo bei neveikimo santykis atitinka 6.3.3.3 ir atitinkamai 6.3.2.3.1 arba 6.3.2.3.2 punktus;

ar pavojaus signalo perdavimo ciklų skaičius atitinka 6.3.1.1 punktą, jei taikoma;

atliekama TPSS įjungimo užblokavimo patikra pagal 6.3.5 punktą.

6.4.2.1.2. Įprastos bandymų sąlygos

Įtampa … U = (12 ± 0,2) V

Temperatūra ..... T = (23 ± 5) °C

6.4.2.2. Atsparumas temperatūros ir įtampos pokyčiams

Turi būti patikrinta, ar laikomasi 6.4.2.1.1 punkte nustatytų specifikacijų, šiomis sąlygomis:

6.4.2.2.1. Bandymo temperatūra ..... T = (– 40 ± 2) °C

Bandymo įtampa ..... U = (9 ± 0,2) V

Laikymo trukmė .....4 val.

6.4.2.2.2. Keleivių salone ir bagažinėje įrengtų sudedamųjų dalių bandymai:

Bandymo temperatūra ..... T = (+ 85 ± 2) °C

Bandymo įtampa ..... U = (15 ± 0,2) V

Laikymo trukmė .....4 val.

6.4.2.2.3. Variklio skyriuje įrengtų sudedamųjų dalių bandymai, jei nenurodyta kitaip:

Bandymo temperatūra ..... T = (+ 125 ± 2) °C

Bandymo įtampa ..... U = (15 ± 0,2) V

Laikymo trukmė .....4 val.

6.4.2.2.4. Įjungta ir išjungta TPSS 1 val. veikiama 18 V ± 0,2 V viršįtampiu.

6.4.2.2.5. Įjungta ir išjungta TPSS 1 min veikiama 24 V ± 0,2 V viršįtampiu.

6.4.2.3. Saugus veikimas, atlikus bandymą atsparumui nuo pašalinių objektų patekimo nustatyti ir nelaidumo vandeniui bandymą.

Pagal IEC 529–1989 atlikus bandymą atsparumui nuo pašalinių objektų patekimo nustatyti ir nelaidumo vandeniui bandymą, atsižvelgiant į 6.4.1.2 punkte nurodytus apsaugos laipsnius, pagal 6.4.2.1 punktą turi būti pakartoti veikimo bandymai.

Pritarus technikos tarnybai šio reikalavimo nereikia taikyti šiomis aplinkybėmis:

a) patvirtinant TPSS tipą, kuris turi būti tvirtinamas kaip atskiro techninio mazgo tipas.

Šiuo atveju TPSS gamintojas:

i) nurodo informacinio dokumento 4.5 punkte (1 priedo 2 dalies), kad šio punkto reikalavimas nebuvo taikomas TPSS (pagal šios taisyklės 7 dalį) ir

ii) nurodo informacinio dokumento 4.1 punkte transporto priemonių, kuriose TPSS planuojama įrengti, sąrašą, o 4.2 punkte – atitinkamas montavimo sąlygas;

b) transporto priemonės tipo patvirtinimas atsižvelgiant į signalizacijos sistemą

Šiuo atveju gamintojas nurodo informacinio dokumento 3.1.3.1.1 punkte (1 priedo 1 dalies), kad šio punkto reikalavimas nėra taikomas signalizacijos sistemai dėl montavimo sąlygų pobūdžio, o transporto priemonės gamintojas tai įrodo pateikdamas susijusius dokumentus;

c) transporto priemonės tipo patvirtinimas atsižvelgiant į TPSS, kurios tipas patvirtintas kaip atskiro techninio mazgo tipas, įrengimą.

Šiuo atveju transporto priemonės gamintojas nurodo informacinio dokumento 3.1.3.1.1 punkte (1 priedo 1 dalies), kad šio punkto reikalavimas nėra taikomas signalizacijos sistemos įrengimui, jei laikomasi atitinkamų montavimo sąlygų.

Šis reikalavimas nėra taikomas tais atvejais, kai 1 priedo 1 dalies 3.1.3.1.1 punkte reikalaujama informacija jau buvo pateikta tvirtinant atskirą techninį mazgą.

6.4.2.4. Saugus veikimas, atlikus vandens kondensato bandymą

Pagal IEC 68–2–30 (1980) atlikus atsparumo drėgmei bandymą, turi būti pakartoti veikimo bandymai pagal 6.4.2.1 punktą.

6.4.2.5. Apsaugos nuo polių sukeitimo bandymas

TPSS ir jos sudedamosios dalys neturi būti sugadintos, jei per 2 min laiką poliai būtų sukeisti veikiant iki 13 V įtampai. Po šio bandymo turi būti pakartoti veikimo bandymai pagal 6.4.2.1 punktą, prieš tai, jei būtina, pakeitus lydžiuosius saugiklius.

6.4.2.6. Apsaugos nuo trumpojo jungimo bandymas

Visos TPSS elektros jungtys turi būti įžemintos nuo trumpojo jungimo ne didesne kaip 13 V įtampa ir (arba) apsaugotos lydžiaisiais saugikliais. Po šio bandymo turi būti pakartoti veikimo bandymai pagal 6.4.2.1 punktą, prieš tai, jei būtina, pakeitus lydžiuosius saugiklius.

6.4.2.7. Įjungto įtaiso naudojamas energijos kiekis

Įjungus visą signalizacijos sistemą, įskaitant būsenos indikatorių, 6.4.2.1.2 punkte nustatytomis sąlygomis vidutinis naudojamas elektros energijos kiekis neturi viršyti 20 mA.

Pritarus technikos tarnybai šio reikalavimo nereikia taikyti šiomis aplinkybėmis:

a) patvirtinant TPSS tipą, kuris turi būti tvirtinamas kaip atskiro techninio mazgo tipas.

Šiuo atveju TPSS gamintojas:

i) nurodo informacinio dokumento 4.5 punkte (1 priedo 2 dalies), kad šio punkto reikalavimas nebuvo taikomas TPSS (pagal šios taisyklės 7 dalį);

ii) nurodo informacinio dokumento 4.1 punkte transporto priemonių, kuriose TPSS planuojama įrengti, sąrašą, o 4.2 punkte – atitinkamas montavimo sąlygas bei

iii) įrodo pateikdamas susijusius dokumentus, kad energijos naudojimo reikalavimai nėra pažeisti;

b) transporto priemonės tipo patvirtinimas atsižvelgiant į signalizacijos sistemą.

Šiuo atveju gamintojas nurodo informacinio dokumento 3.1.3.1.1 punkte (1 priedo 1 dalies), kad šio punkto reikalavimas nėra taikomas signalizacijos sistemai dėl montavimo sąlygų pobūdžio, o transporto priemonės gamintojas tai įrodo pateikdamas susijusius dokumentus;

c) transporto priemonės tipo patvirtinimas atsižvelgiant į TPSS, kurios tipas patvirtintas kaip atskiro techninio mazgo tipas, įrengimą.

Šiuo atveju transporto priemonės gamintojas nurodo informacinio dokumento 3.1.3.1.1 punkte (1 priedo 1 dalies), kad šio punkto reikalavimas nėra taikomas signalizacijos sistemos įrengimui, jei laikomasi atitinkamų montavimo sąlygų.

Šis reikalavimas nėra taikomas tais atvejais, kai 1 priedo 1 dalies 3.1.3.1.1 punkte reikalaujama informacija jau buvo pateikta tvirtinant atskirą techninį mazgą.

6.4.2.8. Saugus veikimas po atsparumo virpesiams bandymo

6.4.2.8.1. Atliekant šį bandymą, sudedamosios dalys suskirstomos į du tipus:

1 tipas: sudedamosios dalys, kurios paprastai įrengiamos transporto priemonėje;

2 tipas: sudedamosios dalys, skirtos tvirtinti prie variklio.

6.4.2.8.2. TPSS (jos sudedamosios dalys) veikiamos sinusinių virpesių, kurių charakteristikos yra tokios:

6.4.2.8.2.1. Jei tai 1 tipo sudedamosios dalys:

dažnis keičiamas nuo 10 Hz iki 500 Hz, didžiausioji amplitudė ± 5 mm, o didžiausiasis pagreitis 3 g (nuo nulio iki smailės).

6.4.2.8.2.2. Jei tai 2 tipo sudedamosios dalys:

dažnis keičiamas nuo 20 Hz iki 300 Hz, didžiausioji amplitudė ± 2 mm, o didžiausiasis pagreitis 15 g (nuo nulio iki smailės).

6.4.2.8.2.3. Jei tai I ir II tipo sudedamosios dalys:

Dažnio pokytis – 1 oktava/min.

Atliekama 10 bandymų ciklų; bandymas atliekamas išilgai kiekvienos iš 3 ašių.

Veikiama žemų dažnių didžiausios pastovios amplitudės virpesiais ir didžiausiu pastoviu pagreičiu taikant aukštus dažnius.

6.4.2.8.3. Atliekant bandymą TPSS turi būti prijungta prie elektros energijos šaltinio, laidas turi būti pritvirtintas už 200 mm.

6.4.2.8.4. Atlikus atsparumo virpesiams bandymą, turi būti pakartotas veikimo bandymas pagal 6.4.2.1 punktą.

6.4.2.9. Patvarumo bandymas

Punkte nurodytomis bandymų sąlygomis pradedami 300 ištisų pavojaus signalo (garsinio ir (arba) regimojo) veikimo ciklų; jei tai garsinis įtaisas, po kiekvieno ciklo daroma 5 min pertrauka.

6.4.2.10. Raktu valdomo išorinio jungiklio (įrengto transporto priemonės išorėje) bandymai.

Toliau nurodyti bandymai atliekami tik tada, jei durims užrakinti nenaudojamas originaliosios įrangos durų spynos blokavimo cilindras.

6.4.2.10.1. Raktu valdomas jungiklis turi būti suprojektuotas ir pagamintas taip, kad jo veikimas nė kiek nesutriktų net po 2 500 įjungimo ir išjungimo ciklų kiekviena kryptimi, po kurių pagal IEC 68–2–11–1981 ne trumpiau kaip 96 val. atliekamas poveikio druskos aerozoliu – atsparumo korozijai – bandymas.

6.4.2.11. Keleivių salono apsaugos sistemų bandymas

Pavojaus signalas turi įsijungti, jeigu pro pravertą priekinių durų stiklą į keleiviui skirtą vietą 0,3 m atstumu (matuojama nuo vertikalios plokštės vidurio) priekio link ir lygiagrečiai su keliu 0,4 m/s greičiu įkišama 0,2 × 0,15 m vertikali plokštė, su išilgine vidurine transporto priemonės plokštuma sudaranti 45° kampą. (Žr. šios taisyklės 8 priedo brėžinius.)

6.4.2.12. Elektromagnetinis suderinamumas

TPSS turi būti pateikta 9 priede aprašytiems bandymams.

Šiuo atveju TPSS, kuri atitinka visas 9 priede nurodytas bandymų metu reikalingas funkcines būkles, laikoma nesukeliančia bereikalingo garsinio pavojaus signalo, siejant su 6.3.1.2.1 punkto reikalavimais.

Dėl atitikties kiekvieno bandymo metu taikomai funkcinei būklei – TPSS, kuri suprojektuota įjungti garsinį pavojaus signalą nustatytoje būklėje esant 9 priede nurodytoms kai kurioms bandymų sąlygoms ir skleisti garsinį signalą bandymų metu, yra laikoma skirta veikti, kaip suprojektuota bandymų metu, ir todėl atitinkančia bandymų metu taikomą funkcinę būklę. Šiuo atveju TPSS gamintojas tai įrodo pateikdamas susijusius dokumentus.

6.4.2.13. Apsauga nuo netikro pavojaus signalo transporto priemonei patyrus smūgį

Turi būti patikrinta, kad, 165 mm skersmens pusrutulio formos kūnui (kurio kietumas pagal Šorą, išmatuotas taikant A skalę, yra 70 ± 10) 4,5 J energija atsitrenkus į bet kurią transporto priemonės kėbulo arba įstiklintą vietą, neįsijungtų netikras pavojaus signalas.

6.4.2.14. Apsauga nuo netikro pavojaus signalo sumažėjus įtampai

Turi būti patikrinta, kad, nuolatine 0,5 V per valandą sparta iš lėto mažėjant pagrindinio akumuliatoriaus įtampai iki 3 V, neįsijungtų netikro pavojaus signalas.

Bandymo sąlygos: žr. 6.4.2.1.2 punktą.

6.4.2.15. Apsaugos nuo netikro pavojaus signalo, kurį perduoda keleivių salono kontrolės įtaisas, bandymas

Keleivių salono apsaugai pagal 6.3.1.1 punktą skirtos sistemos kartu su transporto priemone turi būti išbandytos įprastomis sąlygomis (6.4.2.1.2 punktas).

Pagal gamintojo nurodymus įrengta sistema neturi įsijungti, kai su ja 0,5 s intervalu 5 kartus atliekamas 6.4.2.13 punkte aprašytas bandymas.

Aplink transporto priemonę (kurios langai uždaryti) vaikščiojant žmogui ir ją liečiant, neturi įsijungti netikras pavojaus signalas.

6.5. INSTRUKCIJOS

Kartu su kiekviena TPSS turi būti pateikiama:

6.5.1. Įrengimo instrukcijos:

6.5.1.1. Transporto priemonių ir jų modelių, kuriems skirtas įtaisas, sąrašas. Šis sąrašas gali būti specialus arba bendro pobūdžio, pvz., „visi automobiliai su benzininiais varikliais ir 12 V akumuliatoriais su įžemintu neigiamu poliumi“.

6.5.1.2. Įrengimo būdas, pavaizduotas nuotraukomis ir (arba) labai aiškiais brėžiniais.

6.5.1.3. Jei TPSS yra su imobilizatoriumi, turi būti pateiktos papildomos instrukcijos, susijusios su šios taisyklės IV dalies reikalavimų laikymusi.

6.5.2. Neužpildytas įrengimo pažymėjimas, kurio pavyzdys pateiktas 7 priede.

6.5.3. TPSS pirkėjui skirtas bendras pareiškimas, kuriame atkreipiamas to pirkėjo dėmesys į šiuos dalykus:

kad TPSS turėtų būti įrengiama vadovaujantis gamintojo instrukcijomis;

kad rekomenduojama pasirinkti gerą montuotoją (galima prašyti, kad TPSS gamintojas nurodytų tinkamus montuotojus);

kad prie TPSS pridedamą įrengimo pažymėjimą turėtų užpildyti montuotojas.

6.5.4. Naudojimo instrukcijos.

6.5.5. Techninės priežiūros instrukcijos.

6.5.6. Bendro pobūdžio įspėjimas apie pavojų, kuris kiltų kaip nors pakeitus sistemą arba prie jos pritaisius kokius nors priedus; atlikus pirmiau minėtus pakeitimus arba pritaisius tokius priedus, iš karto netektų galios 6.5.2 punkte nurodytas įrengimo pažymėjimas.

6.5.7. Šios taisyklės 4.4 punkte nurodyto tarptautinio patvirtinimo ženklo ir (arba) šios taisyklės 4.10 punkte nurodyto tarptautinio atitikties pažymėjimo vietos (-ų) nuoroda.

7. III DALIS. TRANSPORTO PRIEMONIŲ PATVIRTINIMAS ATSIŽVELGIANT Į JŲ SIGNALIZACIJOS SISTEMAS

Jei pagal šios taisyklės II dalį patvirtinta TPSS įrengiama transporto priemonėje, pateiktoje patvirtinti pagal šios taisyklės III dalį, TPSS bandymai, atlikti siekiant gauti patvirtinimą pagal šios taisyklės II dalį, nekartojami.

7.1. SĄVOKŲ APIBRĖŽTYS

Šios taisyklės III dalyje:

7.1.1. Signalizacijos sistema (-os) (SS) – tam tikro tipo transporto priemonėse įrengtų originaliosios įrangos sudedamųjų dalių, skirtų nurodyti, kad buvo įsibrauta į transporto priemonę arba kad jai buvo padarytas fizinis poveikis, sąranka; šios sistemos gali užtikrinti papildomą transporto priemonės apsaugą nuo neteisėto pasinaudojimo.

7.1.2. Transporto priemonių tipas atsižvelgiant į jų signalizacijos sistemą – transporto priemonės, nesiskiriančios šiais esminiais aspektais:

a) gamintojo prekės pavadinimu arba ženklu;

b) transporto priemonės ypatybes, kurios daro pastebimą poveikį SS darbinėms charakteristikoms;

c) SS arba TPSS rūšimi ir konstrukcija.

7.1.3. Transporto priemonės patvirtinimas – transporto priemonės patvirtinimas pagal 7.2, 7.3 ir 7.4 punktuose nustatytus reikalavimus.

7.1.4. Kitos III dalyje taikomos apibrėžtys pateiktos šios taisyklės 6.1 punkte.

7.2. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

7.2.1. SS turi būti suprojektuotos ir pagamintos taip, kad įsibrovus į transporto priemonę arba padarius jai fizinį poveikį, būtų duodamas perspėjimo signalas, ir jos gali turėti imobilizatorių.

Perspėjimo signalas turi būti garsinis, be to, gali būti įrengti regimieji perspėjimo įtaisai, radijo signalizacijos įtaisas arba pirmiau minėtų sistemų derinys.

7.2.2. Transporto priemonės su įrengtomis signalizacijos sistemomis turi atitikti taikomus techninius reikalavimus, pirmiausia – susijusius su elektromagnetiniu suderinamumu (EMS).

7.2.3. Jei SS pritaikyta perduoti signalą radijo bangomis, pvz., norint įjungti arba išjungti signalizacijos įtaisą arba perduoti pavojaus signalą, ši sistema turi atitikti tam tikrus ETSI standartus (žr. 6.2.3 punkte pateiktą 1 išnašą), pvz., EN 300 220–1 V1.3.1. (2000–09), EN 300 220–2 V1.3.1. (2000–09), EN 300 220–3 V1.1.1. (2000–09) ir EN 301 489–3 V1.2.1. (2000–08) (įskaitant rekomendacinio pobūdžio reikalavimus). Signalizacijos sistemai įjungti ir išjungti skirtų radijo signalų dažnis ir didžiausia spinduliavimo galia turi atitikti CEPT/ERC (žr. 6.2.3 punkte pateiktą 2 išnašą) rekomendaciją Nr. 70–03 (2000 m. vasario 17 d.) dėl mažo nuotolio įtaisų naudojimo (žr. 6.2.3 punkte pateiktą 3 išnašą).

7.2.4. SS ir jos sudedamosios dalys neturi įsijungti netyčia, ypač veikiant transporto priemonės varikliui.

7.2.5. SS gedimas arba elektros energijos tiekimo tai sistemai triktis neturi pakenkti saugiam transporto priemonės veikimui.

7.2.6. Signalizacijos sistema, jos sudedamosios dalys ir jų valdomos dalys turi būti įrengtos taip, kad būtų kuo labiau sumažintas pavojus, jog kas nors galėtų greitai ir neatkreipdamas dėmesio, pvz., naudodamasis pigiais lengvai paslepiamais įrankiais, įranga ar gaminiais, kuriuos gali lengvai įsigyti visi žmonės, sutrikdyti jų veikimą arba sugadinti juos.

7.2.7. Sistema turi būti išdėstyta taip, kad, vieną perspėjimo signalo grandinė sujungus trumpuoju jungimu, nebūtų sutrikdyti kiti signalizacijos sistemos veikimo aspektai, išskyrus tą grandinę, kuri sujungta trumpuoju jungimu.

7.3. SPECIALIEJI REIKALAVIMAI

7.3.1. Apsaugos aprėptis

7.3.1.1. Specialūs reikalavimai

SS turi bent nustatyti, kad buvo atidarytos transporto priemonės durys, variklio dangtis ar bagažinė, ir apie tai signalizuoti. Sugedus šviesos šaltiniams, pvz., keleivių salono lempoms, arba juos išjungus, neturi pablogėti kontrolės funkcija.

Leidžiama įrengti papildomus veiksmingus jutiklius, skirtus informacijai perduoti ir (arba) rodyti, pvz.:

i) apie įsibrovimą į transporto priemonę, pvz., keleivių salono kontrolės įtaisus, langų stiklų kontrolės įtaisus, įsilaužimo per visas įstiklintas vietas jutiklius, arba

ii) apie mėginimą pavogti transporto priemonę, pvz., transporto priemonės polinkio kampo jutiklį,

atsižvelgiant į priemones, užtikrinančias, kad pavojaus signalas nebūtų skleidžiamas be reikalo (t. y. kad nebūtų skleidžiamas netikras pavojaus signalas, žr. 7.3.1.2 punktą).

Jei tokie papildomi jutikliai skleidžia pavojaus signalą ir po įsibrovimo (pvz., sudaužius įstiklintą vietą) arba paveikti išorinio poveikio (pvz., vėjo), pavojaus signalas, kurį įjungia vienas iš pirmiau minėtų jutiklių, per vieną nustatytą SS veikimo laikotarpį neturi būti įjungtas daugiau kaip 10 kartų.

Šiuo atveju nustatytą veikimo trukmę apriboja transporto priemonės naudotojas, kuris teisėtai išjungia sistemą.

Tam tikrų rūšių papildomus jutiklius, pvz., keleivių salono kontrolės įtaisą (ultragarsinį, infraraudonųjų bangų) arba transporto priemonės polinkio kampo jutiklį ir t. t., galima išjungti sąmoningai. Šiuo atveju kiekvieną kartą prieš įjungiant ASS turi būti atlikti atskiri sąmoningi veiksmai. Neturi būti įmanoma išjungti jutiklių, jei tebėra įjungta signalizacijos sistema.

7.3.1.2. Apsauga nuo netikro pavojaus signalo

7.3.1.2.1. Turi būti užtikrinta, kad įjungta arba išjungta SS negalėtų be reikalo įjungti pavojaus signalo dėl:

a) fizinio poveikio transporto priemonei: 6.4.2.13 punkte nurodytas bandymas;

b) priežasčių, susijusių su elektromagnetiniu suderinamumu: 6.4.2.12 punkte nurodytas bandymas;

c) akumuliatoriaus įtampos sumažėjimo, kai iš jo nuolat tiekiama elektros energija: 6.4.2.14 punkte nurodytas bandymas;

d) netikro pavojaus signalo, kurį perduoda keleivių salono kontrolės įtaisas: 6.4.2.15 punkte nurodytas bandymas.

7.3.1.2.2. Jei paraiškos suteikti patvirtinimą pateikėjas gali įrodyti, pvz., techniniais duomenimis, kad apsauga nuo netikro pavojaus signalo yra tinkamai užtikrinta, už patvirtinimo bandymus atsakinga technikos tarnyba gali nereikalauti atlikti tam tikrų pirmiau minėtų bandymų.

7.3.2. Garsinė signalizacija

7.3.2.1. Bendrosios nuostatos

Perspėjimo signalas turi būti aiškiai girdimas ir atpažįstamas; jis turi gerokai skirtis nuo kitų kelių transporte naudojamų garsinių signalų.

Be originaliosios įrangos garsinio perspėjimo įtaiso, toje transporto priemonės dalyje, kurią kontroliuoja SS, galima įrengti atskirąjį garsinį perspėjimo įtaisą, jei jį galima apsaugoti, kad jis nebūtų lengvai ir greitai prieinamas.

Naudojant atskirąjį garsinį perspėjimo įtaisą pagal 7.3.2.3.1 punktą, originaliosios įrangos standartinį garsinį perspėjimo įtaisą turi būti galima papildomai įjungti naudojant SS, jei, kaip nors sutrikdžius standartinio garsinio perspėjimo įtaiso (paprastai lengviau prieinamo) veikimą, nebūtų padaryta įtakos atskirojo garsinio perspėjimo įtaiso veikimui.

7.3.2.2. Garsinio signalo trukmė

Mažiausia: 25 s

Ne daugiau kaip: 30 s

Garso signalas pakartotinai gali būti skleidžiamas tik padarius kitą, t. y. įvykusį pasibaigus pirmiau nurodytam laikotarpiui, fizinį poveikį transporto priemonei. (Apribojimai: žr. 7.3.1.1 ir 7.3.1.2 punktus.)

Išjungus apsauginę signalizacijos sistemą, signalas turi būti nedelsiant nutrauktas.

7.3.2.3. Garso signalo specifikacijos

7.3.2.3.1. Garsinio signalo reikalavimai Vienodo tono signalą (vienodo dažnio garso virpesius) skleidžiantis įtaisas, pvz., sirena, kurios garsiniai ir kt. duomenys atitinka EEK taisyklės Nr. 28 I dalį.

Protarpinis signalas (įsijungiantis ir išsijungiantis):

Suveikimo dažnis ..... (2 ± 1) Hz

Veikimo trukmė = Neveikimo trukmė ± 10 %

7.3.2.3.2. Garsinio signalo įtaisas, skleidžiantis kintamo dažnio garso virpesius: garsiniai ir kt. duomenys pagal EEK Taisyklės Nr. 28 I dalį, bet taikomas vienodas gana didelis dažnio pokytis iš pirmiau nurodyto intervalo (1 800–3 550 Hz) abiem kryptimis.

Pokyčių dažnis ..... (2 ± 1) Hz

7.3.2.3.3. Garso lygis

Garso šaltinis turi būti:

i) garsinis perspėjimo įtaisas, patvirtintas pagal EEK taisyklės Nr. 28 I dalį, arba

ii) EEK taisyklės Nr. 28 I dalies 6.1 ir 6.2 punktų reikalavimus atitinkantis įtaisas.

Tačiau, jei garso šaltinis – ne originaliosios įrangos garsinis perspėjimo įtaisas, mažiausią leidžiamą garso lygį galima sumažinti iki 100 dB(A), jei matuojama EEK taisyklės Nr. 28 I dalyje nurodytomis sąlygomis.

7.3.3. Regimoji signalizacija – jei įrengta

7.3.3.1. Bendrosios nuostatos

Įsibrovus į transporto priemonę arba padarius jai fizinį poveikį, įtaisas turi įjungti regimąjį pavojaus signalą, kaip nurodyta 7.3.3.2 ir 7.3.3.3 punktuose.

7.3.3.2. Regimojo signalo trukmė

Regimojo signalo trukmė turi būti nuo 25 s iki 5 min nuo jo įjungimo. Išjungus signalizacijos sistemą, signalas turi būti nedelsiant nutrauktas.

7.3.3.3. Regimojo signalo pobūdis

Mirksintys transporto priemonės visi posūkio rodikliai ir (arba) keleivių salono lempa, įskaitant visas tos pačios elektros grandinės lempas.

Suveikimo dažnis ..... (2 ± 1) Hz

Atsižvelgiant į garsinį signalą, taip pat leidžiama naudoti asinchroninius signalus.

Veikimo trukmė = Neveikimo trukmė ± 10 %

7.3.4. Radijo signalizacija (pranešimų gaviklis) – jei įrengta

SS gali turėti įrenginį, kuris pavojaus signalą perduoda radijo bangomis.

7.3.5. Signalizacijos įjungimo blokavimas

7.3.5.1. Varikliui veikiant neturi būti įmanoma tyčia arba netyčia įjungti signalizacijos sistemos.

7.3.6. SS įjungimas ir išjungimas

7.3.6.1. Įjungimas

SS leidžiama įjungti visomis tinkamomis priemonėmis, jei jomis negalima netyčia įjungti netikro pavojaus signalo.

7.3.6.2. Išjungimas

SS turi būti išjungiama vienu iš toliau nurodytų įtaisų arba jų deriniu; leidžiama naudoti kitus įtaisus, kurių darbinės charakteristikos yra lygiavertės:

7.3.6.2.1. Mechaniniu raktu (atitinkančiu šios taisyklės 10 priedo reikalavimus), kurį galima sujungti su centrine transporto priemonės rakinimo sistema, valdoma iš išorės ir turinčia bent 1 000 variantų.

7.3.6.2.2. Elektriniu ir (arba) elektroniniu įtaisu, pvz., nuotolinio valdymo įtaisu, kuriame numatyta bent 50 000 variantų, naudojami važiavimo kodai ir (arba) kurio nuskaitymo trukmė ne mažesnė kaip 10 dienų, pvz., per 24 valandas ne daugiau kaip 5 000 variantų iš ne mažiau kaip 50 000 variantų.

7.3.6.2.3. Apsaugotame keleivių salone įrengtu mechaniniu raktu arba elektriniu ar elektroniniu įtaisu, kuriuo galima nustatyti įlipimo ir (arba) išlipimo delsą.

7.3.7. Išlipimo delsa

Jeigu SS įjungimo įtaisas įrengtas apsaugotoje vietoje, turi būti numatyta galimybė nustatyti išlipimo delsą. Turi būti įmanoma nustatyti 15–45 s išlipimo delsą, skaičiuojamą nuo įtaiso įjungimo. Delsą galima keisti atsižvelgiant į kiekvieno operatoriaus poreikius.

7.3.8. Įlipimo delsa

Jei SS išjungimo įtaisas įrengtas apsaugotoje vietoje, turi būti numatyta galimybė prieš įjungiant garsinius ir regimuosius signalus nustatyti ne trumpesnę kaip 5 sekundžių ir ne ilgesnę kaip 15 sekundžių įlipimo delsą. Delsą galima keisti atsižvelgiant į kiekvieno operatoriaus poreikius.

7.3.9. Būsenos indikatorius

7.3.9.1. Informacijai apie SS būseną (įjungta, išjungta, signalas nustatomas, signalas įjungtas) pateikti keleivių salone ir už jo ribų leidžiama įtaisyti regimuosius indikatorius. Ne keleivių salone įrengtų įtaisų regimųjų signalų šviesos stipris turi būti ne didesnis kaip 0,5 cd.

7.3.9.2. Jei yra numatyti trumpalaikių „dinaminių“ procesų, pvz., perjungimo iš įjungimo padėties į išjungimo padėtį ir atvirkščiai, indikatoriai, jie turi būti regimieji ir atitikti 7.3.10.1 punkto reikalavimus. Šie regimieji indikatoriai taip pat gali būti vienu metu veikiantys posūkio rodikliai ir (arba) keleivių salono lempa (-os), bet posūkio rodikliais rodomų regimųjų indikatorių trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 3 sekundės.

7.3.10. Energijos tiekimas

Energija transporto priemonių signalizacijos sistemai tiekiama iš transporto priemonės akumuliatoriaus arba iš įkraunamos baterijos. Jei numatyta, galima naudoti papildomą įkraunamą arba neįkraunamą bateriją. Iš šių baterijų jokiu būdu negalima tiekti energijos kitoms transporto priemonės elektros sistemos dalims.

7.3.11. Neprivalomų funkcijų reikalavimai

7.3.11.1. Savikontrolė, automatinė gedimų indikacija

Įjungus SS, triktis, pvz., neuždarytas duris ir t. t., galima nustatyti naudojant savikontrolės funkciją (patikimumo kontrolę), ir apie šią padėtį turi būti pranešama.

7.3.11.2. Pavojaus signalo perdavimo įtaisas

Nepaisant SS būklės (ar sistema įjungta, ar išjungta) ir (arba) jos funkcijos, leidžiama naudoti regimojo, garsinio ir (arba) radijo bangomis skleidžiamo pavojaus signalo perdavimo įtaisą. Jis turi būti įjungiamas būnant transporto priemonėje ir neturi turėti įtakos SS būklei (įjungta arba išjungta). Be to, transporto priemonės naudotojui turi būti įmanoma išjungti šį pavojaus signalo perdavimo įtaisą. Jei tai garsinio pavojaus signalo perdavimo įtaisas, jo skleidžiamo signalo skambėjimo trukmė veikimo laikotarpiu neribojama. Pavojaus signalo perdavimo įtaisas neturi nei užblokuoti variklio, nei jo išjungti, jei jis veikia.

7.4. BANDYMŲ SĄLYGOS

Visos sudedamosios TPSS arba SS dalys turi būti išbandytos pagal 6.4 punkte aprašytą metodiką.

Šis reikalavimas netaikomas:

7.4.1. Sudedamosioms dalims, kurios įrengiamos ir bandomos kaip sudedamoji transporto priemonės dalis, nepaisant to, ar įrengta TPASS arba ASS (pvz., lempoms), arba

7.4.2. sudedamosioms dalims, kurios prieš tai buvo išbandytos kaip transporto priemonės dalis ir dėl kurių buvo pateikti dokumentais pagrįsti įrodymai.

7.5. INSTRUKCIJOS

Kartu su kiekviena transporto priemone turi būti pateikiama:

7.5.1. Naudojimo instrukcijos.

7.5.2. Techninės priežiūros instrukcijos.

7.5.3. Bendro pobūdžio įspėjimas apie pavojų, kuris kiltų kaip nors pakeitus sistemą arba prie jos pritaisius kokius nors priedus.

8. IV DALIS. IMOBILIZATORIŲ PATVIRTINIMAS IR TRANSPORTO PRIEMONIŲ PATVIRTINIMAS ATSIŽVELGIANT Į JŲ IMOBILIZATORIUS

8.1. SĄVOKŲ APIBRĖŽTYS

Šios taisyklės IV dalyje:

8.1.1. Imobilizatorius – įtaisas, skirtas užtikrinti, kad transporto priemonė negalėtų važiuoti varoma nuosavu varikliu (neteisėto naudojimo prevencija).

8.1.2. Valdymo įranga – imobilizatoriui įjungti ir (arba) išjungti būtina įranga.

8.1.3. Būsenos indikatorius – įtaisas, skirtas imobilizatoriaus būsenai nurodyti (įjungtas, išjungtas, perjungiamas iš įjungto į išjungtą ir atvirkščiai).

8.1.4. Įjungimo būsena – būsena, kai transporto priemonė negali važiuoti varoma nuosavu varikliu.

8.1.5. Išjungimo būsena – būsena, kai transporto priemonė gali važiuoti įprastu būdu.

8.1.6. Raktas – įtaisas, suprojektuotas ir pagamintas taip, kad būtų galima valdyti blokavimo sistemą, kuri buvo suprojektuota ir pagaminta taip, kad ją būtų galima valdyti tik tuo įtaisu.

8.1.7. Blokuotė – tai konstrukcijos funkcija, kurią naudojant imobilizatorių galima užblokuoti neįjungtą.

8.1.8. Važiavimo kodas – elektroninis kodas, sudarytas iš kelių elementų, kurių derinys kas kartą panaudojus siųstuvą pakeičiamas atsitiktine tvarka.

8.1.9. Imobilizatoriaus tipas – sistemos, reikšmingai nesiskiriančios šiais esminiais aspektais:

a) gamintojo prekės pavadinimu arba ženklu;

b) valdymo įrangos rūšimi;

c) veikimo būdu susijusioje (-iose) transporto priemonės sistemoje (-ose) (kaip nurodyta 8.3.1 punkte).

8.1.10. Transporto priemonių tipas atsižvelgiant į jų imobilizatorių – transporto priemonės, iš principo nesiskiriančios šiais esminiais aspektais:

a) gamintojo prekės pavadinimu arba ženklu;

b) transporto priemonės funkcijomis, kurios daro pastebimą poveikį imobilizatoriaus eksploatacijos charakteristikoms;

c) imobilizatoriaus rūšimi ir konstrukcija.

8.2. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

8.2.1. Imobilizatorių turi būti įmanoma įjungti ir išjungti pagal toliau nurodytus reikalavimus.

8.2.2. Jei imobilizatorius pritaikytas perduoti signalą radijo bangomis, pvz., norint įjungti arba išjungti, jis turi atitikti tam tikrus ETSI standartus (žr. 6.2.3 punkte pateiktą 1 išnašą), pvz., EN 300 220–1 V1.3.1. (2000–09), EN 300 220–2 V1.3.1. (2000–09), EN 300 220–3 V1.1.1. (2000–09) ir EN 301 489–3 V1.2.1. (2000–08) (įskaitant visus rekomendacinio pobūdžio reikalavimus). Imobilizatoriui įjungti ir išjungti skirtų radijo signalų dažnis ir didžiausia spinduliavimo galia turi atitikti CEPT/ERC (žr. 6.2.3 punkte pateiktą 2 išnašą) rekomendaciją Nr. 70–03 (2000 m. vasario 17 d.) dėl mažo nuotolio įtaisų naudojimo (žr. 6.2.3 punkte pateiktą 3 išnašą).

8.2.3. Imobilizatorius ir jo įrengimo būdas turi būti suprojektuotas taip, kad visos transporto priemonės, kuriose būtų įrengtas tas prietaisas, ir toliau atitiktų techninius reikalavimus.

8.2.4. Imobilizatoriaus neturi būti įmanoma įjungti, jeigu uždegimo raktas yra variklio veikimo padėtyje, išskyrus šiuos atvejus:

a) transporto priemonė yra įrengta kaip greitosios pagalbos, priešgaisrinės tarnybos arba policijos automobilis arba kai ją ketinama taip įrengti, arba

b) variklis būtinas:

i) ne pačiai transporto priemonei varyti, o naudojamas kaip įrangos, kuri yra transporto priemonės dalis arba kuri yra įrengta transporto priemonėje, energijos šaltinis, arba

ii) transporto priemonės akumuliatorių elektros energiją palaikyti tokio lygio, kad ją būtų galima tiekti įrangai arba prietaisams,

kai transporto priemonė nejuda ir yra įjungtas stovėjimo stabdys. Jei taikoma ši išimtis, tai turi būti nurodyta pranešimo priedo 2 punkte (šios taisyklės 2 priedas).

8.2.5. Neturi būti įmanoma ilgam išjungti imobilizatoriaus.

8.2.6. Imobilizatorius turi būti suprojektuotas ir pagamintas taip, kad įrengtas neturėtų neigiamos įtakos numatytoms transporto priemonės funkcijoms ir saugiam veikimui net sugedęs.

8.2.7. Imobilizatorius turi būti suprojektuotas ir pagamintas taip, kad, pagal gamintojo nurodymus tą prietaisą įrengus transporto priemonėje, nebūtų įmanoma, pvz., naudojantis pigiais lengvai paslepiamais įrankiais, įranga ar gaminiais, kuriuos lengvai gali įsigyti visi žmonės, greitai ir neatkreipiant dėmesio sutrikdyti jo veikimo arba sugadinti jį. Mėginant nutraukti imobilizatoriaus veikimą turi būti sunku pakeisti jo pagrindinę sudedamąją dalį arba mazgą ir tai atlikti turi būti įmanoma tik per ilgą laiko tarpą.

8.2.8. Imobilizatorius turi būti suprojektuotas ir pagamintas taip, kad jį įrengus pagal gamintojo nurodymus, gana ilgą naudojimo laiką atlaikytų transporto priemonėje susidarančias sąlygas (dėl bandymo žr. 8.4 punktą). Pirmiausia, naudojant imobilizatorių, neturi pablogėti transporto priemonėje įrengtų elektros grandinių savybės (laido skerspjūviai, kontakto patikimumas ir t. t.).

8.2.9. Imobilizatorių galima derinti arba sujungti su kitomis transporto priemonės sistemomis (pvz., variklio valdymu, signalizacijos sistemomis).

8.2.10. Imobilizatorius neturėtų blokuoti transporto priemonės stabdžių atleidimo, išskyrus atvejus, kai tai imobilizatorius, kuris blokuoja pneumatiniu būdu atleidžiamų spyruoklinių stabdžių atleidimą [1] ir veikia taip, kad, esant įprastam darbo režimui arba gedimo atveju, būtų laikomasi Taisyklės Nr. 13 techninių reikalavimų, galiojančių teikiant tipo patvirtinimo paraišką pagal šią taisyklę.

Šio punkto nuostatas atitinkantis imobilizatorius, blokuojantis pneumatiniu būdu atleidžiamų spyruoklinių stabdžių atleidimą, taip pat turi atitikti šioje taisyklėje nustatytus techninius reikalavimus.

8.2.11. Imobilizatorius neturi veikti kaip transporto priemonės stabdžių suaktyvinimo priemonė.

8.3. SPECIALIEJI REIKALAVIMAI

8.3.1. Blokavimo laipsnis

8.3.1.1. Imobilizatorius turi būti suprojektuotas taip, kad bent dviem toliau nurodytais būdais neleistų važiuoti transporto priemone naudojant jos pačios varomąją jėgą:

8.3.1.1.1. Jei šis prietaisas įrengiamas pardavus transporto priemonę arba jei tai transporto priemonė yra su dyzeliniu varikliu – atjungtų bent dvi atskiras grandines, kurios būtinos norint važiuoti transporto priemone naudojant jos pačios varomąją jėgą, (pvz., starterį, uždegimo grandinę, degalų tiekimo sistemą, pneumatiniu būdu atleidžiamus spyruoklinius stabdžius ir t. t.).

8.3.1.1.2. Kodu sutrikdytų bent vieno valdymo prietaiso, kuris būtinas važiuojant transporto priemone, veikimą.

8.3.1.2. Dėl imobilizatoriaus, skirto įrengti katalizinį konverterį turinčioje transporto priemonėje, nesudegę degalai neturi patekti į išmetamąsias dujas.

8.3.2. Veikimo patikimumas

Veikimo patikimumas turi būti užtikrintas tinkama imobilizatoriaus konstrukcija, atsižvelgiant į konkrečias transporto priemonėje susidarančias aplinkos sąlygas (žr. 8.2.8 ir 8.4 punktus).

8.3.3. Veikimo sauga

Turi būti užtikrinta, kad dėl nė vieno iš 8.4 punkte nurodytų bandymų nepasikeistų imobilizatoriaus būsena (įjungtas / išjungtas).

8.3.4. Imobilizatoriaus įjungimas

8.3.4.1. Vairuotojui nesiimant papildomų veiksmų imobilizatorius turi būti įjungiamas bent vienu iš toliau nurodytų būdų:

a) uždegimo raktą pasukant į neutraliąją uždegimo spynos padėtį ir suaktyvinant duris; be to, jei tai tokie imobilizatoriai, kurie iš karto išjungiami prieš įprastą transporto priemonės užvedimą arba jo metu, juos leidžiama įjungti išjungiant degimą;

b) ne ilgiau kaip po 1 min nuo rakto ištraukimo iš uždegimo spynos.

8.3.4.2. Jei, kaip nurodyta 8.2.4 punkte, imobilizatorių galima įjungti, kai uždegimo raktas yra variklio veikimo padėtyje, imobilizatorių taip pat galima įjungti atidarant vairuotojo duris ir (arba) teisėtam naudotojui atliekant tam tikrą sąmoningą veiksmą.

8.3.5. Išjungimas

8.3.5.1. Išjungiama naudojant vieną iš toliau nurodytų įtaisų arba jų derinį. Leidžiama naudoti kitus lygiavertės apsaugos įtaisus, kurių darbinės charakteristikos yra lygiavertės.

8.3.5.1.1. Klaviatūra individualiai pasirenkamam kodui, kuris turi ne mažiau kaip 10 000 variantų, įvesti.

[1] Kaip nustatyta EEK Taisyklės Nr. 13 (su pakeitimais) 8 priede.

8.3.5.1.2. Elektriniu ir (arba) elektroniniu įtaisu, pvz., nuotolinio valdymo įtaisu, kuriame numatyta bent 50 000 variantų, naudojami važiavimo kodai ir (arba) kurio nuskaitymo trukmė ne mažesnė kaip 10 dienų, pvz., per 24 valandas ne daugiau kaip 5 000 variantų iš ne mažiau kaip 50 000 variantų;

8.3.5.1.3. Jei gali būti išjungiama nuotolinio valdymo įtaisu, po 5 min nuo išjungimo imobilizatorius turi vėl įsijungti, jei nebuvo imtasi papildomų veiksmų su starterio grandine.

8.3.6. Būsenos indikatorius

8.3.6.1. Informacijai apie imobilizatoriaus būseną (įjungtas, išjungtas, perjungiamas iš įjungto į išjungtą ir atvirkščiai) pateikti keleivių salone ir už jo ribų leidžiama įtaisyti regimuosius indikatorius. Ne keleivių salone įrengtų įtaisų regimųjų signalų šviesos stipris turi būti ne didesnis kaip 0,5 cd.

8.3.6.2. Jei yra numatyti trumpalaikių „dinaminių“ procesų, pvz., perjungimo iš įjungimo padėties į išjungimo padėtį ir atvirkščiai, indikatoriai, jie turi būti regimieji ir atitikti 8.3.6.1 punkto reikalavimus. Šie regimieji indikatoriai taip pat gali būti vienu metu veikiantys posūkio rodikliai ir (arba) keleivių salono lempa (-os), bet posūkio rodikliais rodomų regimųjų indikatorių trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 3 sekundės.

8.4. VEIKIMO PARAMETRAI IR BANDYMŲ SĄLYGOS

8.4.1. Veikimo parametrai

Visos imobilizatoriaus sudedamosios dalys turi atitikti šios taisyklės 6.4 punkte nustatytus reikalavimus.

Šis reikalavimas netaikomas:

i) sudedamosioms dalims, kurios įrengiamos ir bandomos kaip sudedamoji transporto priemonės dalis, nepaisant to, ar įrengtas imobilizatorius (pvz., lempoms), arba

ii) sudedamosioms dalims, kurios prieš tai buvo išbandytos kaip transporto priemonės dalys ir dėl kurių buvo pateikti dokumentais pagrįsti įrodymai.

8.4.2. Bandymų sąlygos

Visi bandymai paeiliui atliekami su vienu imobilizatoriumi. Tačiau bandymus atliekančios institucijos nuožiūra galima naudoti kitus bandinius, jei manoma, kad tai neturės įtakos kitų bandymų rezultatams.

8.4.3. Veikimo bandymas

Atlikus visus toliau nurodytus bandymus, imobilizatorius turi būti išbandytas šios taisyklės 6.4.2.1.2 punkte nurodytomis įprastomis bandymo sąlygomis, kad būtų patikrinta, ar jis tebeveikia pagal nustatytus reikalavimus. Prireikus prieš bandymą galima pakeisti lydžiuosius saugiklius.

Visos imobilizatoriaus sudedamosios dalys turi atitikti šios taisyklės 6.4.2.2–6.4.2.8 ir 6.4.2.12 punktuose nustatytus reikalavimus.

8.5. INSTRUKCIJOS

(8.5.1–8.5.3 punktai skirti tik įrengimui po pardavimo.)

Kartu su kiekvienu imobilizatoriumi turi būti pateikiama:

8.5.1. Įrengimo instrukcijos.

8.5.1.1. Transporto priemonių ir jų modelių, kuriems skirtas įtaisas, sąrašas. Šis sąrašas gali būti specialus arba bendro pobūdžio, pvz., „visi automobiliai su benzininiais varikliais ir 12 V akumuliatoriais su įžemintu neigiamu poliumi“.

8.5.1.2. Įrengimo būdas, pavaizduotas nuotraukomis ir (arba) labai aiškiais brėžiniais.

8.5.1.3. Tiekėjo pateikiamos išsamios įrengimo instrukcijos turi būti tokios, kad jeigu jų griežtai laikytųsi kompetentingas montuotojas, nesumažėtų transporto priemonės saugumas ir patikimumas.

8.5.1.4. Pateikiamose įrengimo instrukcijose turi būti nustatyti imobilizatoriaus elektros energijos reikalavimai ir, jei būtina, pateikta rekomendacija naudoti galingesnę bateriją.

8.5.1.5. Tiekėjas turi nurodyti procedūras, pagal kurias po įrengimo būtų galima patikrinti transporto priemonę. Ypatingas dėmesys turi būti skirtas su saugumu susijusioms funkcijoms.

8.5.2. Neužpildytas įrengimo pažymėjimas, kurio pavyzdys pateiktas 7 priede.

8.5.3. Imobilizatoriaus pirkėjui skirtas bendras pareiškimas, kuriame atkreipiamas to pirkėjo dėmesys į šiuos dalykus:

8.5.3.1. kad imobilizatorius turėtų būti įrengiamas vadovaujantis gamintojo instrukcijomis;

8.5.3.2. kad rekomenduojama pasirinkti gerą montuotoją (galima prašyti, kad imobilizatoriaus gamintojas nurodytų tinkamus montuotojus);

8.5.3.3. kad imobilizatoriaus pridedamą įrengimo pažymėjimą turėtų užpildyti montuotojas.

8.5.4. Naudojimo instrukcijos.

8.5.5. Techninės priežiūros instrukcijos.

8.5.6. Bendro pobūdžio įspėjimas apie pavojus, kurie kiltų kaip nors pakeitus imobilizatorių arba prie jo pritaisius kokius nors priedus; atlikus pirmiau minėtus pakeitimus arba pritaisius tokius priedus, iš karto netektų galios 8.5.2 punkte nurodytas įrengimo pažymėjimas.

9. TIPO PAKEITIMAS IR PATVIRTINTO TIPO IŠPLĖTIMAS

9.1. Apie kiekvieną transporto priemonės arba sudedamosios dalies tipo pakeitimą, susijusį su šia taisykle, pranešama transporto priemonės arba sudedamosios dalies tipą patvirtinusiam administravimo padaliniui. Tuomet šis padalinys gali:

9.1.1. nuspręsti, kad atlikti pakeitimai veikiausiai neturi pastebimo neigiamo poveikio ir kad sudedamoji dalis arba transporto priemonė vis tiek atitinka reikalavimus, arba

9.1.2. pareikalauti, kad už bandymus atsakinga technikos tarnyba pateiktų papildomą bandymų ataskaitą.

9.2. Apie patvirtinimą arba atsisakymą suteikti patvirtinimą, nurodant pakeitimus, 4.3 punkte nustatyta tvarka pranešama šią taisyklę taikančioms susitarimo susitariančiosioms šalims.

9.3. Patvirtinto tipo išplėtimą suteikianti kompetentinga institucija kiekvienam pranešimo blankui, parengtam suteikiant tokį išplėtimą, suteikia eilės numerį.

10. GAMYBOS ATITIKTIES PROCEDŪROS

Gamybos atitikties kontrolės procedūros turi atitikti nustatytąsias susitarimo 2 priedėlyje (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2), kurias taikant galioja toliau nurodyti reikalavimai:

10.1. Transporto priemonės arba sudedamosios dalys, kurioms taikoma ši taisyklė, turi būti pagamintos taip, kad atitiktų patvirtintą tipą, atitikdamos taikytinos (-ų) šios taisyklės dalies (-ių) reikalavimus.

10.2. Su kiekvieno tipo transporto priemone ar sudedamąja dalimi statistiškai kontroliuojama ir atsitiktine tvarka turi būti atliekami atitinkamoje (-se) šios taisyklės dalyje (-se) nustatyti bandymai, laikantis vienos iš įprastų kokybės užtikrinimo procedūrų.

10.3. Patvirtinimą suteikusi kompetentinga institucija bet kada gali patikrinti kiekviename gamybos padalinyje taikomus atitikties kontrolės metodus. Paprastai šios patikros atliekamos kas dveji metai.

11. BAUDOS UŽ GAMYBOS NEATITIKTĮ

11.1. Jei nesilaikoma 10 dalyje nustatytų reikalavimų, pagal šią taisyklę transporto priemonių arba sudedamųjų dalių tipui suteiktas patvirtinimas gali būti panaikintas.

11.2. Jei šią taisyklę taikanti susitarimo susitariančioji šalis panaikina anksčiau jos suteiktą patvirtinimą, ji šios taisyklės 2 priedo atitinkamai 1, 2 arba 3 dalyje pateiktus pavyzdžius atitinkančios formos pranešimu nedelsdama apie tai praneša kitoms šią taisyklę taikančioms susitariančiosioms šalims.

12. VISIŠKAI NUTRAUKTA GAMYBA

Jei patvirtinimo turėtojas visiškai nutraukia pagal šią taisyklę patvirtinto tipo transporto priemonių arba sudedamųjų dalių gamybą, jis apie tai praneša patvirtinimą suteikusiai institucijai. Tokį pranešimą gavusi institucija šio taisyklės 2 priedo atitinkamai 1, 2 arba 3 dalyje pateiktus pavyzdžius atitinkančios formos pranešimu apie tai praneša kitoms šią taisyklę taikančioms susitarimo susitariančiosioms šalims.

13. PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS

13.1. IMOBILIZATORIAUS TIPO PATVIRTINIMAS

13.1.1. Praėjus 36 mėnesiams nuo šios taisyklės pradinės versijos 1 papildymo įsigaliojimo dienos, šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys patvirtinimus turi suteikti tik tada, jei sudedamosios dalies arba atskiro techninio mazgo, kurį norima patvirtinti, tipas atitinka šios taisyklės su pakeitimais, padarytais pradinės versijos 1 papildymu, reikalavimus.

13.1.2. Šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys ir toliau turi suteikti patvirtinimus tokių tipų sudedamosioms dalims arba atskiriems techniniams mazgams, kurie atitinka pradinę šios taisyklės versiją, jei ta sudedamoji dalis arba atskiras techninis mazgas yra skirti naudoti kaip pakaitinės dalys, įrengtinos naudojamose transporto priemonėse, ir jei tose transporto priemonėse techniškai neįmanoma įrengti sudedamosios dalies arba atskiro techninio mazgo, atitinkančio šios taisyklės su pakeitimais, padarytais pradinės versijos 1 papildymu, reikalavimus.

13.2. TRANSPORTO PRIEMONĖS TIPO PATVIRTINIMAS

Praėjus 36 mėnesiams nuo šios taisyklės pradinės versijos 1 papildymo įsigaliojimo dienos, šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys patvirtinimus turi suteikti tik tada, jei patvirtintinas transporto priemonės tipas atitinka šios taisyklės su pakeitimais, padarytais pradinės versijos 1 papildymu, reikalavimus.

14. UŽ PATVIRTINIMO BANDYMUS ATSAKINGŲ TECHNIKOS TARNYBŲ IR ADMINISTRAVIMO PADALINIŲ PAVADINIMAI BEI ADRESAI

Šią taisyklę taikančios susitarimo susitariančiosios šalys praneša Jungtinių Tautų sekretoriatui už patvirtinimo bandymus atsakingų technikos tarnybų ir administracijos padalinių, kurie išduoda patvirtinimo liudijimus ir kuriems turi būti nusiųsti kitose šalyse išduoti patvirtinimo suteikimo, tipo išplėtimo, atsisakymo suteikti patvirtinimą ar patvirtinimo panaikinimo arba visiško gamybos nutraukimo pranešimų blankai, pavadinimus ir adresus.

1 PRIEDAS

1 dalis

(Didžiausias formatas: A4 (210 × 297 mm))

INFORMACINIS DOKUMENTAS

Atitinkamai pagal Taisyklės Nr. 116 5, 7 ir 8 dalis, susijusi su EEK sistemos tipo patvirtinimu atsižvelgiant į atsižvelgiant į apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisus

be signalizacijos sistemos / su signalizacijos sistema ([1])

be imobilizatoriaus / su imobilizatoriumi ([1])

1. BENDRIEJI DALYKAI

1.1. Markė (gamintojo prekės pavadinimas):

1.2. Tipas:

1.3. Tipo paženklinimo priemonės, jei paženklinta ant įtaiso ([2]):

1.3.1. To ženklo vieta:

1.4. Transporto priemonės kategorija ([3]):

1.5. Gamintojo pavadinimas ir adresas:

1.6. EEK patvirtinimo ženklo vieta:

1.7. Surinkimo gamyklos (-ų) adresas (-ai):

2. TRANSPORTO PRIEMONĖS BENDROSIOS KONSTRUKCIJOS SAVYBĖS

2.1. Tipinės transporto priemonės nuotraukos ir (arba) brėžiniai:

2.2. Vairaračio padėtis: kairė / dešinė ([1])

3. KITA

3.1. Apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo transporto priemone įtaisai

3.1.1. Apsauginis įtaisas:

3.1.1.1. Išsamus transporto priemonių tipo aprašas, kuriame nurodoma valdytuvo arba mazgo, kurį veikia apsauginis įtaisas, komponuotė ir konstrukcija:

3.1.1.2. Apsauginio įtaiso ir jo montavimo transporto priemonėje brėžiniai:

3.1.1.3. Įtaiso techninis aprašas:

3.1.1.4. Smulkesnė informacija apie užrakto derinių naudojimą:

3.1.2. Transporto priemonės imobilizatorius:

3.1.2.1. Tipo patvirtinimo numeris, jei suteiktas:

3.1.2.2. Dar nepatvirtintų imobilizatorių

3.1.2.2.1. Transporto priemonės imobilizatoriaus ir priemonių, kurių imtasi nuo netyčinio suaktyvinimo, išsamus techninis aprašas:

3.1.2.2.2. Sistema (-os), kurią (-ias) veikia transporto priemonės imobilizatorius:

3.1.2.2.3. Veiksmingų pakaitinių kodų (jei taikoma) derinys:

3.1.3. Signalizacijos sistema (jei yra):

3.1.3.1. Tipo patvirtinimo numeris, jei suteiktas:

([1]) Išbraukti, kas netinka (jei tinka daugiau nei vienas variantas, gali būti, kad nieko išbraukti nereikia).

([2]) Jei tipo paženklinimo priemonėse yra simbolių, kurie nesusiję su transporto priemonių, sudedamųjų dalių ar atskirų techninių mazgų tipu, kuriam skirtas šis informacinis dokumentas, tokie simboliai dokumente turi būti pakeisti simboliu „?“ (pvz., ABC??123??).

([3]) Kaip apibrėžta Suvestinės rezoliucijos dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3) 7 priede (dokumentas TRANS/WP.29/78/Rev.1, su pakeitimais).

3.1.3.1.1. Išsamus transporto priemonės tipo aprašas atsižvelgiant į įrengtos TPSS išdėstymą, iliustruotas nuotraukomis ir (arba) brėžiniais (jei TPSS tipas yra jau patvirtintas kaip atskiro techninio mazgo tipas, gali būti daroma nuoroda į TPSS gamintojo informacinio dokumento 4.2 punkte nurodytą aprašą):

3.1.3.2. Dar nepatvirtintų signalizacijos sistemų

3.1.3.2.1. Signalizacijos sistemos ir su ja susijusių transporto priemonės dalių išsamus aprašas:

3.1.3.2.2. Pagrindinių signalizacijos sistemos sudedamųjų dalių sąrašas:

2 dalis

(Didžiausias formatas: A4 (210 × 297 mm))

INFORMACINIS DOKUMENTAS

pagal Taisyklės Nr. 116 6 dalį, susijusią su signalizacijos sistemos EEK sudedamosios dalies arba atskiro techninio mazgo tipo patvirtinimu

1. BENDRIEJI DALYKAI

1.1. Markė (gamintojo prekės pavadinimas):

1.2. Tipas:

1.3. Tipo paženklinimo priemonės, jei paženklinta ant įtaiso ([1]):

1.3.1. To ženklo vieta:

1.4. Gamintojo pavadinimas ir adresas:

1.5. EEK patvirtinimo ženklo vieta:

1.6. Surinkimo gamyklos (-ų) adresas (-ai):

2. ĮTAISO APRAŠAS

2.1. Signalizacijos sistemos ir su ja susijusių transporto priemonės dalių išsamus aprašas:

2.1.1. Pagrindinių signalizacijos sistemos sudedamųjų dalių sąrašas:

2.1.2. Priemonės prieš netikrą pavojaus signalą:

2.2. Įtaiso suteikiamos apsaugos sritis:

2.3. Įtaiso įjungimo / išjungimo būdas:

2.4. Veiksmingų pakaitinių kodų (jei taikoma) derinys:

2.5. Pagrindinių įtaiso sudedamųjų dalių ir, jei taikoma, jų nuorodinių ženklų sąrašas:

3. BRĖŽINIAI

3.1. Pagrindinių įtaiso sudedamųjų dalių brėžiniai (juose turi būti nurodyti EEK patvirtinimo ženklui arba nuorodiniam ženklui skirta vieta (jei taikoma):

4. INSTRUKCIJOS

4.1. Transporto priemonių, kuriose įtaisas skirtas montuoti, sąrašas:

4.2. Įrengimo būdo aprašas, iliustruotas nuotraukomis ir (arba) brėžiniais:

4.3. Naudojimo instrukcijos:

4.4. Techninės priežiūros (jeigu ji reikalinga) instrukcijos:

4.5. Šios taisyklės punktų, kurie nėra taikomi TPSS, kurios tipas patvirtintas kaip atskiro techninio mazgo tipas ir kuri turi būti įrengiama nurodytų transporto priemonių nurodytose vietose, montavimo sąlygoms, sąrašas

([1]) Jei tipo paženklinimo priemonėse yra simbolių, kurie nesusiję su sudedamųjų dalių ar atskirų techninių mazgų tipu, kuriam skirtas šis informacinis dokumentas, tokie simboliai dokumente turi būti pakeisti simboliu „?“ (pvz., ABC??123??).

3 dalis

(Didžiausias formatas: A4 (210 × 297 mm))

INFORMACINIS DOKUMENTAS

pagal Taisyklės Nr. 116 8 dalį, susijusią su imobilizatoriaus sistemos EEK sudedamosios dalies arba atskiro techninio mazgo tipo patvirtinimu

1. BENDRIEJI DALYKAI

1.1. Markė (gamintojo prekės pavadinimas):

1.2. Tipas:

1.3. Tipo paženklinimo priemonės, jei paženklinta ant įtaiso ([1]):

1.3.1. To ženklo vieta:

1.4. Gamintojo pavadinimas ir adresas:

1.5. EEK patvirtinimo ženklo vieta:

1.6. Surinkimo gamyklos (-ų) adresas (-ai):

2. ĮTAISO APRAŠAS

2.1. Transporto priemonės imobilizatoriaus ir priemonių, kurių imtasi nuo netyčinio suaktyvinimo, išsamus techninis aprašas:

2.2. Transporto priemonės sistema (-os), kurią (-ias) veikia transporto priemonės imobilizatorius:

2.3. Įtaiso įjungimo / išjungimo būdas:

2.4. Veiksmingų pakaitinių kodų (jei taikoma) derinys:

2.5. Pagrindinių įtaiso sudedamųjų dalių ir, jei taikoma, jų nuorodinių ženklų sąrašas:

3. BRĖŽINIAI

3.1. Pagrindinių įtaiso sudedamųjų dalių brėžiniai (juose turi būti nurodyta EEK patvirtinimo ženklui arba nuorodiniam ženklui skirta vieta (jei taikoma):

4. INSTRUKCIJOS

4.1. Transporto priemonių, kuriose įtaisas skirtas montuoti, sąrašas:

4.2. Įrengimo būdo aprašas, iliustruotas nuotraukomis ir (arba) brėžiniais:

4.3. Naudojimo instrukcijos:

4.4. Techninės priežiūros (jeigu ji reikalinga) instrukcijos:

([1]) Jei tipo paženklinimo priemonėse yra simbolių, kurie nesusiję su sudedamųjų dalių ar atskirų techninių mazgų tipu, kuriam skirtas šis informacinis dokumentas, tokie simboliai dokumente turi būti pakeisti simboliu „?“ (pvz., ABC??123??).

2 PRIEDAS

1 dalis

PRANEŠIMAS

(Didžiausias formatas: A4 (210 × 297 mm))

Parengė: administracijos pavadinimas

.....

.....

.....

dėl transporto priemonės (2): TIPO PATVIRTINIMO SUTEIKIMO
PATVIRTINTO TIPO IŠPLĖTIMO
ATSISAKYMO SUTEIKTI TIPO PATVIRTINIMĄ
TIPO PATVIRTINIMO PANAIKINIMO
VISIŠKO GAMYBOS NUTRAUKIMO

atsižvelgiant į jos apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisus, pagal pagal Taisyklę Nr. 116
be signalizacijos sistemos / su signalizacijos sistema (2)
be imobilizatoriaus / su imobilizatoriumi (2)

Patvirtinimo Nr. ..... Patvirtinto tipo išplėtimo Nr. .....

Išplėtimo priežastis: .....

I DALIS

1. BENDRIEJI DALYKAI

1.1. Markė (gamintojo prekės pavadinimas): .....

1.2. Tipas: .....

1.3. Tipo paženklinimo priemonės, jei paženklinta ant transporto priemonės / sudedamosios dalies / atskiro techninio mazgo (2)(3): .....

1.3.1. To ženklo vieta: .....

1.4. Transporto priemonės kategorija (4): .....

1.5. Gamintojo pavadinimas ir adresas: .....

1.6. EEK patvirtinimo ženklo vieta: .....

1.7. Surinkimo gamyklos (-ų) adresas (-ai): .....

II DALIS

1. Papildoma informacija (jei taikoma): žr. priedėlį .....

2. Už bandymus atsakinga technikos tarnyba: .....

3. Bandymų ataskaitos data: .....

4. Bandymų ataskaitos numeris: .....

5. Pastabos (jei yra): žr. priedėlį .....

6. Vieta: .....

7. Data: .....

8. Parašas: .....

9. Pridedama informacinių dokumentų, kurie pateikiami tipo patvirtinimą suteikiančiai institucijai ir kuriuos paprašius galima gauti, rodyklė.

(1) Skiriamasis patvirtinimą suteikusios / tipą išplėtusios / atsisakiusios suteikti patvirtinimą / panaikinusios šalies numeris (žr. patvirtinimo nuostatas taisyklėje).

(2) Išbraukti, kas netinka (jei tinka daugiau nei vienas variantas, gali būti, kad nieko išbraukti nereikia).

(3) Jei tipo paženklinimo priemonėse yra simbolių, kurie nesusiję su transporto priemonių, sudedamųjų dalių ar atskirų techninių mazgų tipu, kuriam skirtas šis informacinis dokumentas, tokie simboliai dokumente turi būti pakeisti simboliu „?“ (pvz., ABC??123??).

(4) Kaip apibrėžta Suvestinės rezoliucijos dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3) 7 priede (dokumentas TRANS/WP.29/78/Rev.1, su pakeitimais).

Priedėlis

EEK tipo patvirtinimo pažymėjimas Nr. …

dėl transporto priemonių tipo patvirtinimo pagal Taisyklę Nr. 116

1. Papildoma informacija:

1.1. Apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaiso (-ų) ir transporto priemonės dalių, kurią (-ias) jis (jie) veikia, trumpas aprašas:

1.2. Imobilizatoriaus trumpas aprašas:

1.3. Signalizacijos sistemos (jeigu ji yra) aprašas, įskaitant maitinimo įtampą ([1]):

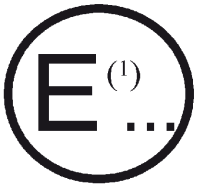
2. Pastabos:

([1]) Nurodyti tik toms transporto priemonių signalizacijos sistemoms (TPSS), kurios skirtos naudoti transporto priemonėse, kurių elektros sistemoje naudojama ne 12 voltų įtampa.

2 dalis

PRANEŠIMAS

(Didžiausias formatas: A4 (210 × 297 mm))

Parengė: administracijos pavadinimas

.....

.....

.....

dėl signalizacijos sistemos, kaip sudedamosios dalies ar atskiro techninio mazgo (2):

TIPO PATVIRTINIMO SUTEIKIMO
PATVIRTINTO TIPO IŠPLĖTIMO
ATSISAKYMO SUTEIKTI TIPO PATVIRTINIMĄ
TIPO PATVIRTINIMO PANAIKINIMO
VISIŠKO GAMYBOS NUTRAUKIMO

pagal Taisyklę Nr. 116

Patvirtinimo Nr. ..... Patvirtinto tipo išplėtimo Nr. .....

Išplėtimo priežastis: .....

I DALIS

1. BENDRIEJI DALYKAI

1.1. Markė (gamintojo prekės pavadinimas): .....

1.2. Tipas: .....

1.3. Tipo paženklinimo priemonės, jei paženklinta ant įtaiso (3): .....

1.3.1. To ženklo vieta: .....

1.4. Gamintojo pavadinimas ir adresas: .....

1.5. EEK patvirtinimo ženklo vieta: .....

1.6. Surinkimo gamyklos (-ų) adresas (-ai): .....

II DALIS

1. Papildoma informacija (jei taikoma): žr. priedėlį .....

2. Už bandymus atsakinga techninės tarnyba: .....

3. Bandymų ataskaitos data: .....

4. Bandymų ataskaitos numeris: .....

5. Pastabos (jei yra): žr. priedėlį .....

6. Vieta: .....

7. Data: .....

8. Parašas: .....

9. Pridedama informacinių dokumentų, kurie pateikiami tipo patvirtinimą suteikiančiai institucijai ir kuriuos paprašius galima gauti, rodyklė.

(1) Skiriamasis patvirtinimą suteikusios /tipą išplėtusios / atsisakiusios suteikti patvirtinimą / panaikinusios šalies numeris (žr. patvirtinimo nuostatas taisyklėje).

(2) Išbraukti, kas netinka (jei tinka daugiau nei vienas variantas, gali būti, kad nieko išbraukti nereikia).

(3) Jei tipo paženklinimo priemonėse yra simbolių, kurie nesusiję su sudedamųjų dalių ar atskirų techninių mazgų tipu, kuriam skirtas šis informacinis dokumentas, tokie simboliai dokumente turi būti pakeisti simboliu „?“ (pvz., ABC??123??).

Priedėlis

EEK tipo patvirtinimo pažymėjimas Nr. …

dėl transporto priemonių signalizacijos sistemos tipo patvirtinimo pagal Taisyklę Nr. 116

1. Papildoma informacija:

1.1. Signalizacijos sistemos (jeigu ji yra) aprašas, įskaitant maitinimo įtampą ([1]):

1.2. Transporto priemonių, kuriose signalizacijos sistema skirta montuoti, sąrašas:

1.3. Transporto priemonių, kuriose signalizacijos sistema buvo išbandyta, sąrašas:

1.4. Pagrindinių signalizacijos sistemos sudedamųjų dalių (tinkamai nurodytų) sąrašas:

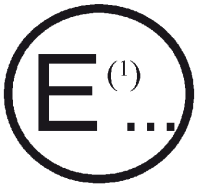
2. Pastabos:

([1]) Nurodyti tik toms transporto priemonių signalizacijos sistemoms (TPSS), kurios skirtos naudoti transporto priemonėse, kurių elektros sistemoje naudojama ne 12 voltų įtampa.

3 dalis

PRANEŠIMAS

(Didžiausias formatas: A4 (210 × 297 mm))

Parengė: administracijos pavadinimas

.....

.....

.....

dėl imobilizatoriaus sistemos, kaip sudedamosios dalies ar atskiro techninio mazgo (2):

TIPO PATVIRTINIMO SUTEIKIMO
PATVIRTINTO TIPO IŠPLĖTIMO
ATSISAKYMO SUTEIKTI TIPO PATVIRTINIMĄ
TIPO PATVIRTINIMO PANAIKINIMO
VISIŠKO GAMYBOS NUTRAUKIMO

pagal Taisyklę Nr. 116

Patvirtinimo Nr. ..... Patvirtinto tipo išplėtimo Nr. .....

Išplėtimo priežastis: .....

I DALIS

1. BENDRIEJI DALYKAI

Markė (gamintojo prekės pavadinimas): .....

Tipas: .....

Tipo paženklinimo priemonės, jei paženklinta ant įtaiso (3): .....

To ženklo vieta: .....

Gamintojo pavadinimas ir adresas: .....

EEK patvirtinimo ženklo vieta: .....

Surinkimo gamyklos (-ų) adresas (-ai): .....

II DALIS

1. Papildoma informacija (jei taikoma): žr. priedėlį .....
2. Už bandymus atsakinga technikos tarnyba: .....
3. Bandymų ataskaitos data: .....
4. Bandymų ataskaitos numeris: .....
5. Pastabos (jei yra): žr. priedėlį .....
6. Vieta: .....
7. Data: .....
8. Parašas: .....
9. Pridedama informacinių dokumentų, kurie pateikiami tipo patvirtinimą suteikiančiai institucijai ir kuriuos paprašius galima gauti, rodyklė.

(1) Skiriamasis patvirtinimą suteikusios /tipą išplėtusios / atsisakiusios suteikti patvirtinimą / panaikinusios šalies numeris (žr. patvirtinimo nuostatas taisyklėje).
(2) Išbraukti, kas netinka (jei tinka daugiau nei vienas variantas, gali būti, kad nieko išbraukti nereikia).
(3) Jei tipo paženklinimo priemonėse yra simbolių, kurie nesusiję su sudedamųjų dalių ar atskirų techninių mazgų tipu, kuriam skirtas šis informacinis dokumentas, tokie simboliai dokumente turi būti pakeisti simboliu „?“ (pvz., ABC??123??).

Priedėlis

prie EEK tipo patvirtinimo liudijimo Nr. …

dėl imobilizatoriaus tipo patvirtinimo pagal Taisyklę Nr. 116

1. Papildoma informacija:

1.1. Imobilizatoriaus trumpas aprašas:

1.2. Transporto priemonių, kuriose skirtas įtaisyti užkertantis kelią neteisėtai eksploatuoti transporto priemonę prietaisas, sąrašas:

1.3. Transporto priemonių tipai, su kuriais buvo išbandytas imobilizatorius:

1.4. Tinkamas atpažinimo priemones turinčių imobilizatorių sudarančių pagrindinių sudėtinių dalių sąrašas:

2. Pastabos:

3 PRIEDAS

PATVIRTINIMO ŽENKLŲ IŠDĖSTYMAS

A PAVYZDYS

(žr. šios taisyklės 4.4 punktą)

1 pav.

(žr. šios taisyklės 4.4.3.4 punktą)

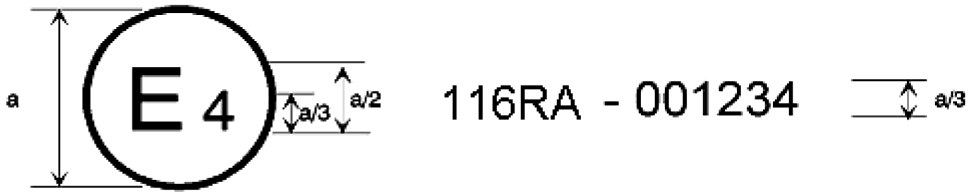

a = 8 mm

1 paveiksle pateiktas prie transporto priemonės pritvirtintas patvirtinimo ženklas rodo, kad atitinkamas tipas yra patvirtintas Nyderlanduose (E4) pagal Taisyklės Nr. 116 I dalį ir jam suteiktas patvirtinimo Nr. 001234. Pirmieji du patvirtinimo numerio skaitmenys (00) rodo, kad šis patvirtinimas buvo suteiktas pagal Taisyklės Nr. 116 pradinę versiją.

2 pav.

(žr. šios taisyklės 4.4.3.1 punktą)

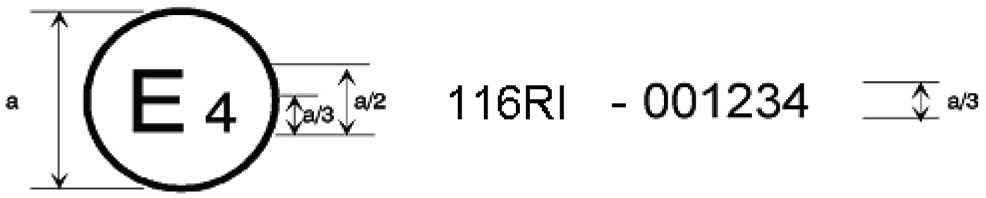

a = 8 mm min

2 paveiksle pateiktas prie TPSS pritvirtintas patvirtinimo ženklas rodo, kad atitinkamas tipas yra patvirtintas Nyderlanduose (E4) pagal Taisyklės Nr. 116 II dalį ir jam suteiktas patvirtinimo Nr. 001234. Pirmieji du patvirtinimo numerio skaitmenys (00) rodo, kad šis patvirtinimas buvo suteiktas pagal Taisyklės Nr. 116 pradinę versiją.

3 pav.

(žr. šios taisyklės 4.4.3.2 punktą)

a = 8 mm min

3 paveiksle pateiktas prie imobilizatoriaus pritvirtintas patvirtinimo ženklas rodo, kad atitinkamas tipas yra patvirtintas Nyderlanduose (E4) pagal Taisyklės Nr. 116 IV dalį ir jam suteiktas patvirtinimo Nr. 001234. Pirmieji du patvirtinimo numerio skaitmenys (00) rodo, kad šis patvirtinimas buvo suteiktas pagal Taisyklės Nr. 116 pradinę versiją.

4 pav.

(žr. šios taisyklės 4.4.3.5 punktą)

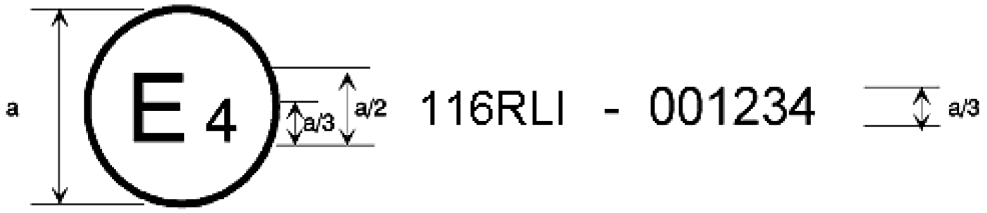

a = 8 mm min

4 paveiksle pateiktas prie transporto priemonės pritvirtintas patvirtinimo ženklas rodo, kad atitinkamas tipas yra patvirtintas Nyderlanduose (E4) pagal Taisyklės Nr. 116 III dalį ir jam suteiktas patvirtinimo Nr. 001234. Pirmieji du patvirtinimo numerio skaitmenys (00) rodo, kad šis patvirtinimas buvo suteiktas pagal Taisyklės Nr. 116 pradinę versiją.

5 pav.

(žr. šios taisyklės 4.4.3.6 punktą)

a = 8 mm min

5 paveiksle pateiktas prie transporto priemonės pritvirtintas patvirtinimo ženklas rodo, kad atitinkamas tipas yra patvirtintas Nyderlanduose (E4) pagal Taisyklės Nr. 116 I ir IV dalis ir jam suteiktas patvirtinimo Nr. 001234. Pirmieji du patvirtinimo numerio skaitmenys (00) rodo, kad šis patvirtinimas buvo suteiktas pagal Taisyklės Nr. 116 pradinę versiją.

6 pav.

(žr. šios taisyklės 4.4.3.7 punktą)

a = 8 mm min

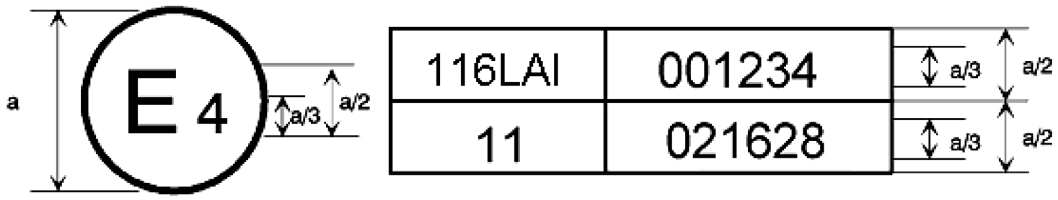
6 paveiksle pateiktas prie transporto priemonės pritvirtintas patvirtinimo ženklas rodo, kad atitinkamas tipas yra patvirtintas Nyderlanduose (E4) pagal Taisyklės Nr. 116 I, II ir IV dalis ir jam suteiktas patvirtinimo Nr. 001234. Pirmieji du patvirtinimo numerio skaitmenys (00) rodo, kad šis patvirtinimas buvo suteiktas pagal Taisyklės Nr. 116 pradinę versiją.

B PAVYZDYS

(žr. šios taisyklės 4.5 punktą)

7 pav.

(pavyzdys)

a = 8 mm min

7 paveiksle pateiktas prie transporto priemonės pritvirtintas patvirtinimo ženklas rodo, kad atitinkamas tipas yra patvirtintas Nyderlanduose (E4) pagal Taisyklės Nr. 116 I, II ir IV dalis ir pagal Taisyklę Nr. 11. Pirmieji du patvirtinimo numerio skaitmenys rodo, kad tuomet, kai šie patvirtinimai buvo suteikti, galiojo Taisyklės Nr. 116 pradinė versija, o Taisyklės Nr. 11 – 02 pakeitimų serija.

4 PRIEDAS

1 dalis

DĖVĖJIMOSI BANDYMŲ TVARKA, SKIRTA VAIRO MECHANIZMĄ VEIKIANTIEMS APSAUGOS NUO NETEISĖTO PASINAUDOJIMO ĮTAISAMS

1. Bandymų įranga

Bandymų įrangą sudaro:

1.1. Įrenginys, tinkamas primontuoti bandomąjį vairo mechanizmą, prie kurio pritvirtintas apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisas, apibrėžtas šios taisyklės 5.1.2 punkte.

1.2. Raktu valdomos apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaiso suaktyvinimo ir padarymo neaktyviu priemonės.

1.3. Vairo veleno sukimo apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaiso atžvilgiu priemonės.

2. Bandymo metodas

2.1. Bandomasis vairo mechanizmas, prie kurio pritvirtintas apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisas, pritvirtinamas prie 1.1 punkte nurodyto įrenginio.

2.2. Vieną bandymo procedūros ciklą turi sudaryti šios operacijos:

2.2.1. Pradinė padėtis. Apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisas turi būti padarytas neaktyviu, o vairo velenas pasuktas į tokią padėtį, kurioje neįmanoma suaktyvinti apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaiso, nebent jis yra tokio tipo, kad vairą galima blokuoti bet kurioje padėtyje.

2.2.2. Pasirengimas įjungti. Apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisas raktu nustatomas iš neaktyvios padėties į aktyvią padėtį.

2.2.3. ([1]) Įjungus. Vairo velenas pasukamas taip, kad apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaiso suaktyvinimo momentu tą veleną veikiantis sukamasis momentas būtų 40 Nm ± 2 Nm.

2.2.4. Išjungus. Apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisas padaromas neaktyviu įprastomis priemonėmis, kad būtų lengviau, sukamąjį momentą sumažinus iki nulio.

2.2.5. ([1]) Grįžimas. Vairo velenas atsukamas atgal į padėtį, kurioje neįmanoma suaktyvinti apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaiso.

2.2.6. Sukimas į priešingą pusę. 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4 ir 2.2.5 punktuose nurodytos procedūros pakartojamos priešinga vairo veleno sukimosi kryptimi.

2.2.7. Laiko tarpas tarp dviejų iš eilės įtaiso suaktyvinimų turi būti ne trumpesnis kaip 10 s.

2.3. Dėvėjimosi ciklas pakartojamas šios taisykles 5.3.1.3 punkte nurodytą skaičių kartų.

2 dalis

DĖVĖJIMOSI BANDYMŲ TVARKA, SKIRTA VAIRO MECHANIZMĄ VEIKIANTIEMS APSAUGOS NUO NETEISĖTO PASINAUDOJIMO ĮTAISAMS, TURINTIEMS SUKAMOJO MOMENTO RIBOJIMO ĮTAISĄ

1. Bandymų įranga

Bandymų įrangą sudaro:

1.1. įrenginys, skirtas atitinkamoms vairavimo sistemos dalims primontuoti, arba, jei bandymas atliekamas su visa transporto priemone, kėlimo sistema, galinti pakelti visus vairu valdomus ratus nuo žemės, ir

1.2. įtaisas (-ai), galintis (-ys) sudaryti ir išmatuoti vairą veikiantį sukamąjį momentą, nurodytą 2.3 punkte. Matavimo tikslumas turi būti ≤ 2 %.

2. Bandymo procedūros aprašas

2.1. Jei bandymas atliekamas su visa transporto priemone, jis atliekamas visus transporto priemonės vairu valdomus ratus pakėlus nuo žemės.

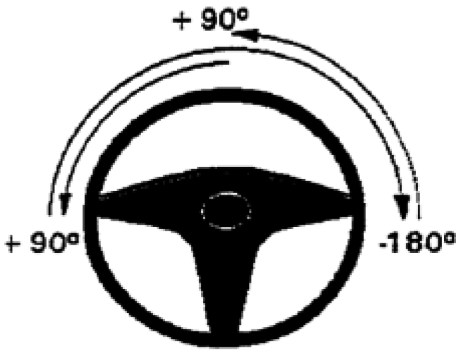
([1]) Jei apsaugos nuo neteisėto pasinaudojimo įtaisas gali blokuoti vairo mechanizmą bet kurioje padėtyje, 2.2.3 ir 2.2.5 punktuose aprašytos procedūros neatliekamos.

2.2. Vairo mechanizmo blokatorius turi būti suaktyvintas, kad vairo mechanizmas būtų užblokuotas.

2.3. Vairą turi veikti toks sukamasis momentas, kad jis pasisuktų.

2.4. Bandymo ciklą sudaro vairo pasukimas 90°, po to – pasukimas 180° priešinga kryptimi ir dar vienas pasukimas 90° pradine kryptimi (žr. paveikslą);

1 ciklas = +90°/–180°/+90°; leidžiamasis nuokrypis: ± 10 %.

2.5. Ciklo trukmė lygi 20 s ± 2 s.

2.6. Turi būti atliekami penki ciklai.

2.7. Visais bandymo ciklais mažiausiasis užregistruotas sukamasis momentas turi būti didesnis už nurodytąjį šios taisyklės 5.3.1.4.2 punkte.

5 PRIEDAS

(Atsarginis)

6 PRIEDAS

ATITIKTIES PAŽYMĖJIMO PAVYZDYS

Aš, toliau pasirašęs .....
(pavardė ir vardas)

patvirtinu, kad toliau nurodyta transporto priemonės signalizacijos sistema / imobilizatorius ([1]):

Markė: .....

Tipas: .....

visiškai atitinka tipą, patvirtintą

....
(patvirtinimo vieta) *(data)*

kaip aprašyta pranešimo blanke, kuriame nurodytas patvirtinimo Nr. .....

Pagrindinės (-ių) sudedamosios (-ųjų) dalies (-ių) atpažinimo ženklas:

Sudedamoji dalis: ..... Ženklinimas: .....

Dokumento parengimo vieta: ..... (data) .....

Visas gamintojo adresas ir antspaudas: .....

Parašas: ..... (nurodyti pareigas)

([1]) Išbraukti, kas netinka.

7 PRIEDAS

ĮRENGIMO PAŽYMĖJIMO PAVYZDYS

Aš, toliau pasirašęs .....
profesionalus montuotojas, patvirtinu, kad toliau aprašytą transporto priemonės signalizacijos sistemą / imobilizatorių [1]/ įrengiau pagal sistemos gamintojo pateiktus įrengimo reikalavimus.

Transporto priemonės aprašas

Markė: .....

Tipas: .....

Serijos numeris: .....

Registracijos numeris: .....

Transporto priemonės signalizacijos sistemos / imobilizatoriaus aprašas [1]

Markė: .....

Tipas: .....

Patvirtinimo numeris: .....

Dokumento parengimo vieta: ..... (data): .....

Visas montuotojo adresas ir antspaudas: .....

.....

.....

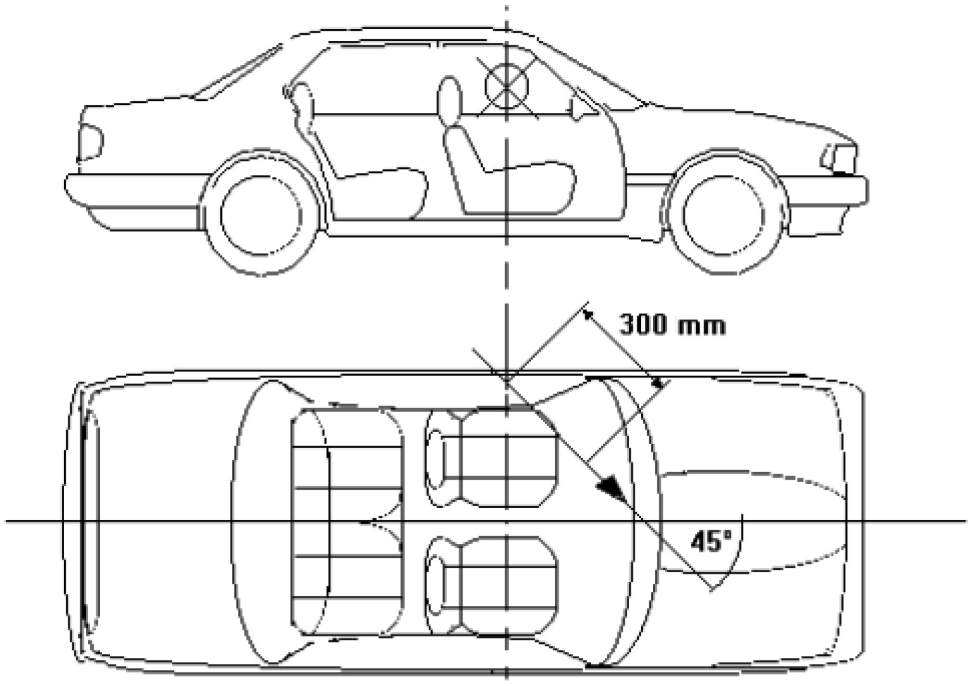
Parašas: ..... (nurodyti pareigas)

[1] Išbraukti, kas netinka.

8 PRIEDAS

6.4.2.11 ir 7.4 punktai

KELEIVIŲ SALONO APSAUGOS SISTEMŲ BANDYMAS

9 PRIEDAS

ELEKTROMAGNETINIS SUDERINAMUMAS

Pastaba. Atliekant elektromagnetinio suderinamumo bandymus, atsižvelgiant į bandymų įrangą, turi būti taikoma 1 arba 2 dalys.

1. **ISO Metodas**

Atsparumas trikdžiams, perduodamiems maitinimo linijomis

Maitinimo linijoms, taip pat kitoms TPSS ir (arba) SS jungtims, kurios gali būti funkcionaliai sujungtos su maitinimo linijomis, pagal tarptautinį standartą ISO 7637-2:2004 perduodami 1, 2, 2a/2b, 3a, 3b, 4 ir 5a/5b bandomieji impulsai.

5 impulso atveju 5b impulsas perduodamas transporto priemonėse, kuriose įrengtas kintamosios srovės generatorius su vidinio ribojimo diodu, o impulsas 5a perduodamas kitais atvejais.

2 impulso atveju 2a impulsas perduodamas visada, o 2b impulsas galėtų būti perduodamas sutarus gamintojui ir patvirtinimą suteikiančioms technikos tarnyboms.

Pritarus technikos tarnybai 5a (5b) bandomojo impulso nereikia perduoti šiomis aplinkybėmis:

a) TPSS, kurios tipas turi būti patvirtintas kaip atskiro techninio mazgo tipas ir kurią numatoma įrengti transporto priemonėje be jokių kintamosios srovės generatorių, tipo patvirtinimo atveju.

   Šiuo atveju TPSS gamintojas:

   i) nurodo informacinio dokumento 4.5 punkte (1 priedo 2 dalis), kad šio punkto reikalavimas nebuvo taikomas TPSS (pagal šios taisyklės 7 dalį);

   ii) nurodo informacinio dokumento 4.1 punkte transporto priemonių, kuriose TPSS planuojama įrengti, sąrašą, o 4.2 punkte – atitinkamas montavimo sąlygas;

b) transporto priemonės tipo patvirtinimo atsižvelgiant į SS, kurią numatoma įrengti transporto priemonėje (-ėse) be jokių kintamosios srovės generatorių, atveju.

   Šiuo atveju transporto priemonės gamintojas nurodo informacinio dokumento 3.1.3.1.1 punkte (1 priedo 1 dalies), kad šio punkto reikalavimas nėra taikomas signalizacijos sistemai dėl montavimo sąlygų pobūdžio;

c) transporto priemonės tipo patvirtinimo atsižvelgiant į įrengiamą TPSS, kurios tipas patvirtintas kaip atskiro techninio mazgo tipas ir kurią numatoma įrengti transporto priemonėje be jokių kintamosios srovės generatorių, atveju.

   Šiuo atveju transporto priemonės gamintojas nurodo informacinio dokumento 3.1.3.1.1 punkte (1 priedo 1 dalies), kad šio punkto reikalavimas nėra taikomas signalizacijos sistemos įrengimui, jei laikomasi atitinkamų montavimo sąlygų.

   Šis reikalavimas nėra taikomas tais atvejais, kai 1 priedo 1 dalies 3.1.3.1.1 punkte reikalaujama informacija jau buvo pateikta tvirtinant atskirą techninį mazgą.

Neįjungta ir įjungta TPSS ir (arba) SS

Perduodami 1–5 bandomieji impulsai. Perduodant visus bandomuosius impulsus, taikoma 1 lentelėje nurodyta funkcinė būsena.

1 lentelė

Stiprumo laipsnis ir funkcinė būsena (taikoma maitinimo linijoms)

Bandomojo impulso numeris	Bandymo lygis	Funkcinė būsena
1	III	C
2a	III	B
2b	III	C

Bandomojo impulso numeris	Bandymo lygis	Funkcinė būsena
3a	III	A
3b	III	A
4	III	B
5a/5b	III	A

Atsparumas signalų perdavimo linijose atsirandantiems trikdžiams

Su maitinimo linijomis nesujungti laidai (pvz., specialios signalų perdavimo linijos) bandomi pagal tarptautinį standartą ISO/DIS 7637-3:1995 (ir 1 pataisą). Perduodant visus bandomuosius impulsus, taikoma 2 lentelėje nurodyta funkcinė būsena.

2 lentelė

Stiprumo laipsnis ir funkcinė būsena (signalų perdavimo linijoms)

Bandomojo impulso numeris	Bandymo lygis	Funkcinė būsena
3a	III	C
3b	III	A

Atsparumas spinduliuojamiems aukšto dažnio trikdžiams

Transporto priemonėje įrengtos TPSS ir (arba) SS atsparumo bandymai gali būti atliekami taikant Taisyklės Nr. 10 su 02 serijos pakeitimais reikalavimus ir bandymų metodus, 6 priede aprašytus transporto priemonėms, o 9 priede – atskiriems techniniams mazgams.

Elektros trikdžiai, kuriuos sukelia elektrostatinės iškrovos

Atsparumas elektros trikdžiams bandomas pagal techninę ataskaitą ISO/TR 10605-1993.

Pritarus technikos tarnybai šio reikalavimo nereikia taikyti šiomis aplinkybėmis:

a) patvirtinant TPSS tipą, kuris turi būti tvirtinamas kaip atskiro techninio mazgo tipas.

Šiuo atveju TPSS gamintojas:

i) nurodo informacinio dokumento 4.5 punkte (1 priedo 2 dalis), kad šio punkto reikalavimas nebuvo taikomas TPSS (pagal šios taisyklės 7 dalį);

ii) nurodo informacinio dokumento 4.1 punkte transporto priemonių, kuriose TPSS planuojama įrengti, sąrašą, o 4.2 punkte – atitinkamas montavimo sąlygas;

b) transporto priemonės tipo patvirtinimo atsižvelgiant į signalizacijos sistemą atveju.

Šiuo atveju gamintojas nurodo informacinio dokumento 3.1.3.1.1 punkte (1 priedo 1 dalies), kad šio punkto reikalavimas nėra taikomas signalizacijos sistemai dėl montavimo sąlygų pobūdžio, o transporto priemonės gamintojas tai įrodo pateikdamas susijusius dokumentus;

c) transporto priemonės tipo patvirtinimo atveju atsižvelgiant į TPSS, kurios tipas patvirtintas kaip atskiro techninio mazgo tipas, įrengimą.

Šiuo atveju transporto priemonės gamintojas nurodo informacinio dokumento 3.1.3.1.1 punkte (1 priedo 1 dalies), kad šio punkto reikalavimas nėra taikomas signalizacijos sistemos įrengimui, jei laikomasi atitinkamų montavimo sąlygų.

Šis reikalavimas nėra taikomas tais atvejais, kai 1 priedo 1 dalies 3.1.3.1.1 punkte reikalaujama informacija jau buvo pateikta tvirtinant atskirą techninį mazgą.

Spinduliavimas

Bandymai atliekami pagal Taisyklės Nr. 10 su 02 serijos pakeitimais reikalavimus ir bandymų metodus, 4 ir 5 prieduose nustatytus transporto priemonėms, o 7 ir 8 prieduose – atskiriems techniniams mazgams.

2. **IEC Metodas**

Elektromagnetinis laukas

Su TPSS ir (arba) SS atliekamas pagrindinis bandymas. Su sistema atliekamas poveikio elektromagnetiniu lauku bandymas, nustatytas IEC leidinyje 839-1-3-1998 aprašytame A-13 bandyme, taikant 20–1 000 MHz dažnių intervalą ir 30 V/m elektromagnetinio lauko stiprį.

Be to, su TPSS ir (arba) SS atliekami atitinkamai trumpalaikio elektros laidumo ir sankabos bandymai, aprašyti ISO 7637-1:1990, ISO 7637-2:1990 ir ISO 7637-3:1995.

Elektros trikdžiai, kuriuos sukelia elektrostatinės iškrovos

Su TPSS ir (arba) SS atliekamas pagrindinis bandymas. Su sistema atliekamas atsparumo elektrostatinėms iškrovoms bandymas, aprašytas EN 61000-4-2 arba ISO/TR 10605-1993 (gamintojo nuožiūra).

Spinduliavimas

Su TPSS ir (arba) SS atliekami radijo dažnių trikdžių slopinimo bandymai pagal Taisyklės Nr. 10 su 02 serijos pakeitimais reikalavimus ir bandymų metodus, 4 ir 5 prieduose nustatytus transporto priemonėms, o 7 ir 8 prieduose – atskiriems techniniams mazgams.

---

10 PRIEDAS

MECHANINIU RAKTU VALDOMO JUNGIKLIO REIKALAVIMAI

1. Raktu valdomo jungiklio cilindras virš dangalo neturi kyšoti daugiau kaip 1 mm ir iškyša turi būti kūgio formos.

2. Cilindro šerdies ir jo korpuso jungtis turi gebėti išlaikyti 600 N tempiamąją jėgą ir 25 Nm sukamąjį momentą.

3. Raktu valdomas jungiklis turi būti apsaugotas taip, kad jo nebūtų galima pragręžti.

4. Rakto forma privalo būti tokia, kad jis turėtų bent 1 000 veiksmingų derinių.

5. Raktu valdomo jungiklio neturi būti įmanoma pasukti raktu, kuris nuo tam jungikliui skirto rakto skirtųsi tik vienu deriniu.

6. Raktu valdomo išorinio jungiklio anga raktui įkišti turi būti su slankiuoju dangteliu arba kitaip apsaugoma, kad į ją nepatektų purvo ir (arba) vandens.